Ч. 230 (14.774). Львів, вівторок 19. жовтня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką Рік LVIII.

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

## Румунія та Югославія обіцяли підтримку палестинським арабам.

До Палестини вернулась арабська делегація, що їздила по балканських краях. Член делегації Еміль Горі заявив у інтерв'ю, що балканські держави ставляться прихильно до арабської справи та що

**Румунія та Югославія обіцяли арабській делегації підтримку в Лізі Націй.**

### ВЕЛИКИЙ МУФТІ ЇДЕ ДО ІТАЛІЇ.

Як подає „Дейлі Геральд", великий муфті Палестини ,який утік до Сирії, буцімто хоче виїхати до Італії. Тепер він є під наглядом французької поліції.

### 380 АРАБІВ У КОНЦЕНТРАЦІЙНОМУ ТАБОРІ.

В концентраційному таборі в Акко є під цю пору 380 арабів.

### СУТИЧКИ.

Кількох арабів ранено в сутичці з британською стежею у Гайфі. На передмісті Єрусалиму хтось важко ранив одного жида; опісля араби обстрілювали — зрештою без успіху — жидівські самоходи й автобуси. Говорять що в одній сутичці британська стежа убила 10-ох арабів.

### БРИТІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ПРОТИ БЕДУЇНІВ.

Більші британські змоторизовані частини зосереджено в східній частині Трансйорданії, щоби спинити наступ бедуїнів, яких рухи обсервують британські літаки.

Всі кордони Палестини замкнено; торговельний оборот спинений, ціни харчів на предмети першої потреби пішли вгору.

### РЕПРЕСІЇ СУПРОТИ АРАБСЬКОЇ ПРЕСИ В МАРОКУ.

Влада завісила арабський щоденник „Ель Атляс" у Рабаті, який „містив тенденційні, фальшиві вістки, що могли довести до заворушень".

## Поважний успіх національних військ на півночі.

Комунікат національного командування, що появився в ночі, підкреслює значіння здобуття міста Колюнги на залізничому шляху Хіхон—Віля Вісіоза, від якої національні війська віддалені лише на 18 км. Національні війська увійшли тепер на менше гористий терен, де можна успішніше уживати змоторизованих частин.

### ЗНАЧІННЯ ПІВНІЧНОГО ЕСПАНСЬКОГО ФРОНТУ.

Спеціяльний кореспондент льондонського „Сандей Таймс" пише з Еспанії, що перемога національного уряду є безсумнівна. Як лиш упаде Хіхон і зліквідується північний фронт він перекине 100-тисячну північну армію на арагонський фронт, щоби пробитись туди до Середземного Моря, відділюючи червону Еспанію від Каталонії. Якщо ця операція пощастить, буде це кінець еспанської війни.

### РІВЕНЬ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

Кореспондент „Сандей Таймсу" висловлює здивування, що червона армія ще дотепер бороniться. З огляду на високі платні вдалось Валенсії зібрати 600.000 вояків, та між ними дуже мало людей з військовим вишколом. Армія зорганізована на совітський лад; вояки говорять до старшин „товаришу", комісарі виголошують до вояків промови.

Червона фльота, куди сильніша ніж національна, не випливає з пристаней, бо не має навігаційних старшин.

## Катальонці не дозволили валенсійському урядові

### ПЕРЕНЕСТИСЬ ДО БАРСЕЛЬОНИ.

Майже всі катальонські партії виступили проти приїзду валенсійського уряду до Барсельони, тому він занехав цей плян після розмови премієра Негріна з президентом Компанісом.

Анархістична конфедерація зорганізувала при підтримці інших партій великі маніфестації проти валенсійського уряду.

### КОМПАНІС НЕ УСТУПАЄ.

Валенсійський уряд запевнив, що він не вимагатиме від Катальонії більшої участи у воєнних видатках, тому Компаніс відкликав свою димісію.

### ЗАЯВА ПРО БАЛЄАРИ.

Представник уряду з Бургосу заявив у звязку з поголосками на тему Балеарів, що адміністрація тих островів і тамошні залоги є виключно еспанські. Балеари не станутъ ніколи джерелом небезпеки для інших держав.

## Соціялісти організують протияпонський бойкот.

Генеральна рада трейд юніонів заявила в комунікаті, що на заклик національної ради праці відгукнулися секції міжнародніх професійних союзів Злучених Держав, Канади, Нової Зеляндії, Австралії, Мексику, Індії, Бельгії, Голяндії, Франції, Швайцарії, Австрії, Ірляндії, Чехословаччини та скандинавських країв.

### КИТАЙ ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ У КОНФЕРЕНЦІЇ 9-ОХ ДЕРЖАВ.

Як повідомляє нанкінське міністерство закордонних справ, Китай приняв запрошення до участи в конференції сиґнатарів договору 9-ох держав.

### ЯПОНЦІ ЗДОБУЛИ ВАЖНИЙ ПРОВАЛ.

Нині здобули японці провал Шінкевкуан у північній частині провінції Шансі. Це дуже важний зі стратегічного погляду провал; він довгий на 30 кільометрів. Бої тривали 4 тижні; японці здобули провал, висаджуючи в повітря китайські становища.

### КИТАЙЦІ ОКРУЖИЛИ ЯПОНЦІВ.

Як подають з китайських джерел, китайці окружили 30—40.000 японських вояків коло Янпіну. Японські літаки скинули їм летючки зі закликом не піддаватися, бо відсіч надходить.

### ЯПОНСЬКІ ВІЙСЬКА У ПРОВІНЦІЇ ГОНАН.

Нині рано японці увійшли до провінції Гонан та посуваються у напрямі Жовтої ріки. В 5. год. японські кольони заняли Севблючен.

### ЯПОНСЬКИЙ КОМУНІКАТ.

Комунікат японського командування подає:

На фронті **Сеюану** (пограниччя Монголії) японці заняли місто Паповчен на кінці залізничого шляху Пекін—Сеюан.

На **північному** фронті японці заняли Пангансієн і Шутен на залізниці Пекін—Ганков.

На **середущому** фронті японські літаки бомбардували міста Кіятін, Сучов, Катін і Квітан.

—o—

## Доля київських церков.

А здається так ще недавно це було...

Серед старовинних малюнків на височенних колюмнах, на тлі віковічної непорушної стіни, пробивалось згори сонячне проміння вузькими смужками крізь блакитні хмари кадильного диму, боролося зі штучним освітленням електрики та свічок та гралось на дорогоцінних шатах святих ікон, на вигаптованих золотом білосніжних рушниках, на скроплених водою цілих оберемках свіжих квітів. Наче справжні херувимські хори в раю лунали десь у висоті сопрани та альти, яким знизу відповідали глибоченні протодияконські баси. Тихо відчинялись старовинні царські врата і в срібному фелоні та митрі виходив старенький, сивий, як голуб, митрополит Василь у супроводі численного клиру.

І ніби пшениця від вітру у полі хилилися перед ними голови народу, який переповнював не тільки величезний храм, але й цвинтар довкола нього і радісно дзвеніли дзвони на високій дзвіниці...

Так, розмірно так недавно святкували у девятьсотлітній київській Софії день її храму, 20. вересня. Було це за часів української автокефальної Церкви.

А тепер — красується свята Софія, як і тоді, як і кілька століть тому, проте не гудуть вже її дзвони, не переповнюють її юрби народу. Тільки час до часу заходять туди невеличкі гуртки прогульковців — чужинців, і янгол-опікун від Інтуристу дає їм пояснення, показує і домовину князя Ярослава і стародавні фрески і стінні мозаїки.

Софійського собору не нищать. Навпаки, ремонтують його, старанно й обережно відчищують від пізніших напластувань великокнязівські фрески, ікони, реставрують їх. Офіційно оголосили київську Софію як заповідник; мусить вона залишатися як мальовничий памятник на тлі новозбудованих модерних палат; навіть збільшили її старовинні скарби, бо прилучили до них ріжну дорогоцінну старовину **зруйнованого Михайлівського монастиря.**

•

Зруйнований Михайлівський монастир. Зрівняні з землею його білі мури зі старовинною брамою Константина Острожського, мури, які памятали і хижого Батия, і орди Менглі Гірея, мури, з яких вийшов і митрополит київський Й в Борецький і стільки київських владик. На місці тієї вісімсотлітньої української святині здвигнено палату окупантської влади.

Відгукувались впродовж століть на дзвони **Михайлівського монастиря** дзвони з сусідньої дзвіниці **Василіївської чи Трьохсвятительської невеликої церкви**, збудованої на тому самому взгірзі, де колись стояв золотовусий Перун.

Але нема вже Трьохсвятительської церкви — зруйнували її до тла, а її стару цеглу взяли на будову державних будівель.

Зате пощадила московсько-большевицька рука **Андріївську церкву.** І пусткою стоїть тепер цей немов зі срібла зроблений ґеніяльний рококовий твір Растреллі. Теж оголосили його як заповідник, теж мусить він притягати увагу чужинців, теж старанно ремонтують його, зміцнюють ґрунт під ним проти весняних потоків. Очевидно, церква нечинна і служить тільки як предмет оглядин чужинецьких гостей.

Зате не пощадила руїнницька чужинецька рука темно-зелених бань чотирьохкутної білої **Десятинної церкви**, збудованої на руїнах своєї попередниці, чи не найстаровиннішої церкви в Києві. Її, одну з перших за большевицького панування [illegible] дали під якийсь клюб, але потім цілком знищили; на її місці збудували звичайні мешкальні будинки.

З Десятинного завулку, що веться за колишньою церквою, чудовий вид на росташовані долом Гончари, Кожумяки, Поділ, — колись такий багатий на церковні бані. Колись...

Колись то з Братства бурсацтво мовчки виглядало, а тепер нема вже **Братського монастиря**, цього прекрасного зразку українського бароко. Переробили його, пристосували до сучасного казьонного стилю, разом з колишньою його академією, твором незабутнього Шеделя. І в отих перероблених будинках помістили ткацько-швейну фабрику.

Давно вже нема стародавнього **Флорівського жіночого монастиря**, що памятав у своїх мурах Мазепину матір; його церкви і будинки в стилі пізнішого бароко переробили, перебудували на мешкальні касарні, бо це є тепер „містечко металіотів".

Збережено, правда, на Куренівці **церкву Кирилівського монастиря**, серед його зелених гаїв, з її фресками XII. століття, з її сучасними іконами роботи геніяльного Врубеля. Зробили з неї також заповідник.

Проте цілком знищили **Вознесенську церкву** на Львівській вулиці з її цвинтарем, забудували це місце. Цілком перебудували жіночий **Покровський монастир**, створили з нього „містечко токарів", а великий цвинтар біля нього з численними могилками одним почерком пера перетворили на прилюдний парк. І не тільки все церковне викинули звідти, викинули навіть школу, бо вона занадто нагадувала про „петлюрівські часи" Дурдуківського, бо звалася вона колись „перша школа імени Шевченка"...

На тому місці на жидівському базарі, де стояла колись оригінальна **Залізна церква**, пишеться тепер... сквер.

Поруч з безконечними тополями Шевченківського, колись Бібіковського, бульвару непорушно стоїть у своєму псевдовизантійському стилі **Володимирський собор**. Перетворили його на музей церковного нового малярства. Це єдина церква в Києві, на якій (як відомо, Володимирський собор не має окремої дзвінниці) залишили великий дзвін — спеціяльно на випадок небезпеки летунської атаки. Цей дзвін має дати початок до загального алярму.

Зруйнували **Іллінську церкву, Благовіщенську церкву, Троїцьку церкву...**

Перебудували цілком на мешкальні домівки **Микольський монастир**, так званий у Києві Слупський, чи ще простіше — „Микола Малий".

Красується своїм ефектовним українським бароко Мазепиної будівлі **„великий Микола"**, колишній монастир, потім військовий собор, а тепер пустка з забитими на глухо дверима та вікнами. І невідомо, чи залишився ще в середині розкішний височенний іконостас, подарунок самого Мазепи.

Нижче за обох Микол, на придніпрянських узбіччях, було розташоване одно з найбільш мальовничих у світі кладовищ, так звана **Аскольдова могила** з білим невеличким круглим ампіром — **Миколаївською церківкою**, що зовсім заховалася серед дерев, церківкою над могилою першого київського князя Аскольда. Багато, багато поховано там киян та киянок! Була там і біла братська могила „Крутян"... Було це все... Було... Бо могилу Крутян сплюндрували білі росіяни-денікінці ще року 1919, а тепер червоні росіяни зруйнували і церківку, і всі могили — все зрито, все перкопано, бо на цьому місці мусить повстати „Зелений театр", тобто театр на свіжому повітрі.

Не грають уже куранти **Лаврівської дзвіниці**, не чути вже її могутніх дзвонів. Але богдай вона стоїть ще на місці! І шапка паде з голови, коли захочеш подивитися на неї зблизу. Не даремно кажуть старі люди, що коли будували її, то в ночі входило в землю все збудоване в день, і тільки, коли закінчили її всю, виросла вона з землі во всю свою височінь.

А довкола сила лаврських колишніх церков, що їх будували свого часу українські вельможні ктитори, старанно додержуючись свого національного стилю; приховані в садах близькі печери, далекі печери; мури Мазепиного будівництва.

Колись то на 28 серпня — храмове свято цієї святині — збирались туди на прощу з усіх міст, з усіх сіл України. Тепер — це „музейне містечко", тут показують людям „опій для народу", яким є церковно-релігійний „дурман". Організація безбожників зладила для тієї ціли силу ріжних експонатів, відкрила низку спеціяльних відділів, порозвішувала відповідні плякати, гасла. Але люди зовсім не ходять туди, припадають пилом експонати, жовтіють плякати. Зате до великої церкви і до печер ходять надалі юрби народу. Цікаво, що „ворожі націоналістичні руки" поздирали всі безбожницькі етикети, числа, написи, гасла та надали церкві її давній вигляд.

Приєднано до цього лаврського заповідника і старовинну церкву **Спаса на Берестові**.

Зате зруйнували колишній так званий **Йонин монастир**.

А далі, на наддніпрянській кручі, недалеко від залізничого мосту шукають очі за банями старовинного **Видубецького монастиря**. Але шукають даремне: все там поруйноване, до тла збурене. Бо ніде, видно, нема в Києві відповіднішого місця для нового ботанічного саду, як територія монастирів Йонівського та Видубецького...

Була ще в Києві, на Гоголівському завулку, малесенька деревляна **греко-католицька церківця**, гарна, як малюнок Олени Кульчицької, збудована в 1915. році для полонених. Правив там Службу Божу о. Щепанюк, притягаючи до своєї церківці багато не тільки греко-католиків, але й православних. Проте часи ставали все тяжчі та грізніші, залишився духовник майже без парохії; мабуть просто забули про цю церківцю в адміністративному відділі київського окрвиконкому і ніхто не перешкаджав йому правити Службу майже на самоті. **Зворушливо було бачити, як посивілий священник в незмінній вицвілілій папістиці випасав на мотузку по Гоголівському та Обсерваторному завулку дві кози, чи не єдине джерело своїх харчів.** Зник о. Щепанюк з обрію у звязку з судовим процесом „Спілки визволення України", залишилася церківця без опіки. Тепер живуть там якісь людці, які з церковці зробили місце забави для червоноармійців.

*

Чимало лиха пережила на своєму довгому віку Україна, чимало лиха зазнав наш сивий Київ, нераз лежав він увесь у руїнах, бо з усіх сторін заїзхали на них ворожі сусіди, але минав час і знову красувався Київ. Бо те, що здається нам нестерпно довгим віком, для історії це тільки хвилина...

І красуватиметься всеукраїнська столиця, те найпишніше, найгарніше місто, і дзвонитимуть знову дзвони його численних церков. Згадуватимуть тоді про сучасне лихоліття так, як згадуємо ми про минулі лихоліття, наїзди Батія, Андрія Боголюбського, Менглі Гірея і багатьох інших.

Га. Л.

---

**о. Александер Бачинський**
**Совітник Митроп. Консисторії, парох Козівки козлівського деканату,**
помер 16. жовтня 1937 по короткій і тяжкій недузі в 57 р. життя і 29. священства. В.Й.П.

---

# Всепросвітянський Зїзд в Ужгороді.

Наші брати, закарпатські українці, переживали великі дні. Товариство „Просвіта" в Ужгороді скликало на день 17. жовтня ц. р. **Всепросвітянський Зїзд в Ужгороді**. Цей Зїзд мав стати великою і могутньою національною маніфестацією закарпатських українців та виявом сили, єдности і братерства наших закарпатських братів у їх тяжких змаганнях із підтримуваним з усіх-усюдів москвофільством на Закарпатті

З приводу цього Зїзду видало Товариство „Просвіта" **„Маніфест до українського народу Підкрапаття"**. Гаслом маніфесту стало: Боріться — поборете! В мові живе нарід — починається цей маніфест. „Підкарпатський український нарід довгі віки жив у народній неволі, але в його душі не вгасала іскра Народнього Духа, світила йому в темних часах лихоліття та підтримувала віру у кращу будучність". — „Сотки літ ждав наш нарід воскресіння і волі. І діждався.. Зачалася праця на всіх ділянках народнього життя, а вже найбільше часу і труду присвячено розвоєві рідної мови і поширенню народньої культури"...

А дальше читаємо в цьому маніфесті: „В перші часи нового життя не було жадного роздору, не було двох народів, не було двох культурних напрямків, була єдність, була любов і була спільна праця. Та не сподобався наш гарний культурний розвиток деяким нашим заграничним сусідам і ворогам нашої республики Не сподобався і нашим домашнім колишнім мадяризаторам і москвофілам, які при кінці 1923. року зорганізувались і отверто зачали боротьбу"... „На таку підлу, руїнницьку роботу, на таке святотацьке посягання на наш найдорожчий скарб... не можемо дивитися з заложеними руками. Ми не можемо допустити, щоби хтось робив із нас москалів, а з наших дітей яничарів свого народу і духових калік... Ми хочемо, щоби в наших школах учили нашою рідною мовою, котрою є одинока наша українська, а не москальська мова.. На Підкарпатській Руси нема жадних „русских", нема жадних „карпаторосів", але є лише один український нарід".

„Для заманіфестування нашої української свідомости, сили та єдности, для установлення пляну нашої дальшої праці і боротьби за нашу мову, культуру та кращу долю скликаємо на день 17. жовтня Всепросвітянський Зїзд в Ужгороді".

Цей маніфест підписали усі головні закарпатські національні установи та організації і редакції газет числом 24.

В суботу, 16. жовтня, у пополудневих годинах розпочався Всепросвітянський Зїзд у Народнім Домі Т-ва „Просвіта" в Ужгороді

В неділю, 17. жовтня, відправлено архиєрейську Службу Божу в катедральній церкві та Службу Божу в церкві оо. Василіян. Після Служби Божої десятитисячні маси народу почали уставлятись до походу вулицями міста. Ужгород, славне історичне місто князя Ляториця, прибрало торжественний вигляд. З усіх українських домів повівали українські національні прапори. Були уставлені гарно замаєні і прибрані в жовто-блакитні прапори тріюмфальні брами. Маніфестаційний похід членів читалень філій і централі Товариства „Просвіта" отвирав відділ кіннотчиків. На чолі походу несено 2 величезні прапори — чеський державний і підкарпатський жовто-блакитний. За прапорами йшли в здисциплінованих рядах бадьорим кроком тисячні маси селян та селянок у чудових національних строях. Кожне село несло таблицю з назвою своєї місцевости. Таких сіл було майже 200, а всіх сіл, що взяли участь у поході, було 350, бо з багатьох сіл, далеко віддалених, прибули тільки менші гуртки селян і селянок. У поході йшло 20 орхестр.

Величавий і могутній похід свідомих закарпатських українців тривав **понад 2 години**. Учасники передефільовували перед трибуною, на якій зібралися представники влади з губернатором К. Грабарем, віцегубернатором д-ром Мезником та інші представники адміністрації крім очевидно представників централі Т-ва „Просвіта" з головою д-ром Юрієм Бращайком. На почесній трибуні засів також представник Товариства „Просвіта" у Львові, її голова д-р Іван Брик.

Учасники походу зложили великий вінець на площі през. Масарика у стіп його памятника.

Маніфестаційний похід зібрався на площі Корятовича, де відбулися всенародні Збори, переплітані співами злучених просвітянських хорів і виступом орхестр. Збори відкрив голова Товариства „Просвіта" **д-р Юлій Бращайко**. Потім ішли дуже численні устні і писемні привіти, що наспіли зі всіх сторін світа, де тільки живуть українці. Відчитано м. ін. привіти від „Діла" і ТОПІЖ-у.

Після привітів виголосили змістовні реферати **о. Августин Волошин, посол Юлій Ревай, ред. Степан Клочурак, о. Іван Рогач з Хусту, п-і Єлисавета Станькова і Йосиф Данько.** По рефератах приходили до слова окремі відпоручники філій Т-ва „Просвіта".

Наприкінці зборів Всепросвітянського Зїзду учасники ухвалили **низку рішучих резолюцій**, які відчитав шкільний інспектор **Іван Гриць**. В цих резолюціях зібрані просвітяни якнайрішучіше запротестували проти запроваджування російської мови до шкіл та до адміністрації і запротестували теж проти всякого калічення нашої мови. В резолюціях виставлено домагатися респектувати українську мову, затвердити український фонетичний правопис та українські підручники до шкіл. В цих резолюціях домагається українське населення Закарпаття урядової української мови, бо на Підкарпатті живе тільки один нарід український; тільки українці, а ніякі „русскі". Врешті в резолюціях домагаються зібрані учасники державних субвенцій для просвітянського театру „Нова Сцена" та субвенцій на культурну й економічну розбудову Підкрапатської Землі.

Вечором відбулася в міському парку велика народня забава з піснями і танцями.

В суботу театр **„Нова Сцена"** відограв у кіновій салі „Нар. Дому" Т-ва „Просвіта" в Ужгороді ревію „Неофавстіяда" М. Чирського

і М. Аркаса, у неділю драму М. Старицького „Маруся Богуславка".

Кошицька радієва стація пересилала з Ужгороду в суботу і неділю концерт мішаного хору „Бандуриста" під дир. Росіневич-Щуровської, першу дію „Марусі Богуславки", архиєрейську Службу Божу та звідомлення зі Зїзду. Також всі чехословацькі стації в щоденнику чеської телеграфічної агенції згадали про цей Зїзд теплими словами, виразно підчеркуючи український характер свята.



# ЗА ОКЕАНОМ.

## ЗЇЗД УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ МОЛОДІ У СТЕМФОРДІ.

Четверта конвенція Ліги Української Католицької Молоді, що відбулась у Стемфорді, Коннетикат, зачалася реґістрацією 3. вересня та скінчилася 6. вересня ц. р. спортовими змаганнями. Було 500 делегатів і гостей із 64 українських католицьких громад від Шікаго аж до Ню Йорку і навіть з Канади.

Сесію конвенції відкрито в салі Українського Музею. Проводила п-а Ева Піддубишин, заступниками були п-а Френсес Голинч з Торонто, Онтеріо, Канада і Михайло Стецик з Ню Йорку. Секретарювали: п-а Катерина Дикан з Вашингтону, Д. К. і п-а Марія Шардичко з Ню Йорку. Зібрання відкрив духовний управитель Ліги, о. Филимон Тарнавський, молитвою. Промовляли М. Ільків з Филядельфії, о. Ф. Тарнавський з Ню Йорку, організатор Ліги о. Степан Кнапп з Ню Кенсингтон, Па., п-а Анна Чикус з Лакавана, Н. Й. і голова Ліги п-а Ева Піддубишин. Вечором був баль у Пітіян Голл задля зазнайомлення делегатів.

У неділю делегати були на Службі Божій. Потім снідання подали делегатам у семинарії Сестри Неп. Зачаття. Вечором був бенкет і баль. Господарем вечора був Михайло Мирошок з Торонто, Онтеріо, Канада. Прийшло багато привітів, між ними й від папи з Ватикану. На бенкеті промовляли еп. Константин Богачевський, о. канцлер Олександер Пик, о. ректор Павло Процько, п-а Френсис Голінч, заступниця голови Братства Українців-Католиків Канади; п. Михайло Дудра, редактор „Лемківського Дзвона", о. Ф. Тарнавський, п-а Ева Піддубишин. Співав церковний хор з Ансонії, Конн. П-а Анна Дучинська з Йонкерс, Н. Й., відспівала одну пісню.

В понеділок рано 6. IX. закрито сесію для організаційних справ Ліги, на якій обговорено справи поширення Ліги та її органу „Юкрейніен Ют".

Вибрано такий уряд: Ева Піддубишин, голова, Михайло Нагірний, заступник голови, Роза Лишак, секретарка, Роза Олексин, рекордова секретарка, Григорій Боян, касієр.

Конвенція закінчилася спортовими змаганнями в понеділок пополудні в Каммингс Парку. Трофей Ліги знову виграли спортовики з Френкфорду, Па., Ансонія добула трофей у бейзболовій грі.



**З польської преси.**

# Нема навіть слова „Україна" або „українці".

У „Бюлетині Польсько-Українськім" з 17. ц. м. (ч. 38) находимо передову статтю п. н. „Про програми історії в ліцею", автор якої аналізує програму навчання історії в ліцею. Автор пригадує, що молодь не може виробити собі погляду на світ ні поглибити зрозуміння громадянських обовязків без основного знання історично-державних проблем. Тимчасом програма історії основно ріжниться від усіх дотеперішніх програм передовсім тим, що учитель не обовязаний переробити цілого матеріялу, поданого у програмі. Вибирає частину цілости: нпр. на 41 історичних проблем у І. кл. ліцею кляса має переробити 16-ть. Але якби навіть якийсь ентузіяст хотів вичерпати всі проблеми, 41 в І. кл. ліцею, 40 в II. кл. ліцею, не міг би цього зробити, бо розгляд їх усіх є фізично неможливий. Далі автор звертає увагу ,що на 22

РУДОЛЬФ ГЕРЦОГ.

# Злобний критик.

(Докінчення)

І великий артист Хозе Маріні одягнувся і почав вартувати перед семинарією.

— Ах, вибачте, дуже прошу вибачення!

Двох панів зударилося на розі семинаріяльного будинку.

— Пан Фельдермаєр? Що? У власній особі? Ще раз прошу не гніватися! Як я тішуся, що вас бачу. Справді тішуся... Так рідко можна вас здибати.

Фельдермаєр мусів бути дуже задуманий, коли так наткнувся на Маринія. Від перших дружніх слів Марінія, від якого він сподівався всього іншого тільки не такого тону його обличчя відразу проясніло.

— А, пан Маріні? Що чувати? Як живете? Сподіваюся добре? А як ваша пані?

— Дуже добре, дуже добре, дорогий пане професор. Вона жалувалася саме недавно, що так давно вас не бачила... хочби у нас дома...

— Ви справді дуже чемні — відповів трохи засоромлений учитель семінарії. — Я навіть не знаю, чим я заслужив собі... Бо бачите, дорогий пане Маріні, критика ніколи не треба замішувати з живою особою, яка носить його прізвище — критик це не особа, а абстракт... Чи ви розумієте мене?

— Але ж пане Фельдермаєр! Нема чого виправдуватися! Кожний має святе право висловлювати свої погляди... Навіть не говорім про це! Я був би дуже дрібним чоловіком і не заслужив би на назву артиста, якби я не вмів відріжнити чесної людини від його професійного обовязку.

— Подайте мені руку, пане Маріні. Ви справді мужчина. Забудьмо про свої професійні справи. Попросту жалую, що я не познайомився з вами ближче вже раніше. Багато з того, що сталося могло виглядати зовсім інакше. Але не рухаймо вже минулого.

Маріні захоплений стиснув руку Фельдермаєрові. Він навіть не сподівався, що все піде так гладко.

— Дорогий приятелю — сказав він — коли двох шляхотних людей сходиться, то це виняткова нагода і треба її відсвяткувати. Я маю дома незвичайне вино... дістав у дарунку. Чи не хотілиб ви зробити мені честь і попробувати його в нашому родинному гуртку? Ні, ні, не бороніться! Скажіть, що годиться...

— Я-ж мусів би раніше порозумітися зі своєю жінкою... Виж знаєте, які наші жінки...

— Але-ж ваша пані, річ ясна, мусить прийти з вами!

— Ні, це справді буде трудно, пане Маріні, з огляду на наших троє діточок.

— Що? І діти ви теж маєте? Ви справді вродилися в чепці! Якби ви знали, як я особисто люблю шалено діти! На жаль, Пан Біг відмовив нам цього щастя.. Для нас булаб це справжня приємність, якби ви хотіли прийти з вашими малими.

— Но, добре... дякую. Ми прийдемо. Але я застерігаю собі право реванжу.

Артист усміхнувся вдоволено. Він подумав у тій хвилині, що ті слова були натяком на найближчу критику.

— Точно восьма, а не спізніться... щоб вечера нам не вистигла. Но, до побачення, до побачення!

•

Що-ж це був за вечір у панства Маріні! Не вечір, а ніч, бо повний гумору та темпераменту Фельдмаєр не мав охоти перед досвітом вертатися до хати. З пивниці щезло сім пляшок вина, не рахуючи печені, пудінгу та цукорків. Семинарійний учитель був такий розсіяний, що пальцями витирав тарілки, розлив вино на сукню господині і стягнув один полумисок на землю. Трупи пляшок лежали на килимі. На кінці панство Маріні запропонували щиро панству Фельдермаєрам випити „брудершафт". Пані Маріні обраховувала собі, що на жертвенника своєї найближчої слави можна сміливо зложити побиті полумиски і найдорожче вино. Це зовсім не була дорога ціна за гостре перо такого критика.

Слава Богу минув і концерт. Правда: пані Колер сама відчувала, що цим разом її голос був трохи замрячений. І пан Маріні теж не стояв на такій висоті, як звичайно. Дуже можливе, що винно тут було те прокляте вино. Але цим разом це не мало значіння коли критика була по їх боці. З найсупокійнішим серцем узяла подружня пара артистів на другий день часопис, щоб вичитати там похвали про свій успіх. Ого! є... „Концерт Маріні..." заголовок і текст: „На якій підставі пан і пані Маріні виступають на вечорі, який дозволяють називати собі концертом, це важко зрозуміти. Пані Маріні тягнула всі ноти від „а" до „зет" фальшиво, а пан Маріні сидів за фортепіяном тільки на те, щоб заглушувати своїми ударами фальшиві тони своєї дружини..."

теми з польської історії — справам Сх. Европи присвячена виразно і безпосередно одна тема, а кілька заторкує лише частинно — Чорне Море, Москву і Червону Русь. У „програмі" взагалі нема слова „Україна" або „українці". Нема теж ні словечка про Київську державу або Козаччину.

Це безприкладний приклад! Отже можна було не лише не доручити, але навіть не дати до вибору при історії XVIII. ст. козацьких справ? Адже не можна припустити, щоби програму історії укладав хтось, хто знає лише Хмельницького з „Огнем і мечем", а Мазепу зі Словацького? **Це зовсім не зрозуміле для нас, як можна було поминути українську проблему,** що вже раз стала гробом могутности Польщі за Вазів і що в теперішній хвилині є найважнішою проблемою польського (в оригіналі: нашого — прим. Ред.) державного життя? Як можна було не обговорити гадяцької унії, плянів Мазепи, діяльности Орлика, як можна було в II. кл. ліцею, останьої кляси середньої школи перед університетом, не доручити обговорити відношення Росії до козацьких гетьманів при розгляді російських справ, ліквідації козаччини над Дніпром, переслідування української думки царським урядом у XIX. в., польсько-українських взаємин підчас розборів? Повторяємо, що це для нас незрозуміле. Одначе вершком усього є відсутність у „програмі" згадки про повстання української держави, про отамана С. Петлюру, про квітневий договір 1920 р., що створив новий етап історії в житті двох народів. Нема ні словечка про українську проблему і про спільну акцію 1920 р. І що найцікавіше: програма взагалі не згадує про польсько-большевицьку війну 1920 р.

Не можна вияснювати всього, острахом порушувати дразливу меншинну справу. Зрештою чим дразливіша справа, тим точніші треба мати вказівки як до неї підходити. Ховання голови в пісок зовсім не доводить до успокоєння дразливих моментів. Тимбільше, якщо дотичний момент під історичним і політичним оглядом є найвизначнішим для Польщі, а для теперішнього Сходу Европи є найбільше засадничою проблемою.

Тому автор домагається, щоб нарешті до програми історії введено поділ москвофільської та української історії. Далі теми, що торкаються України і Польщі — або хочби бодай одна тема мусить бути у ґрупі т. зв обовязкових тем, себто таких, що їх учитель не міг довільно вибирати. Крім того один або два учені повинні написати основний нарис історії українського народу по польськи, щоб цією історією могли користуватися учителі — не специялісти і молодь. Вкінці автор домагається, щоб у „програмі" польської мови присвячено бодай дещо місця історії української літератури.

# Не консолідація лише політична гра.

Три організації польської молоді: „Звйонзек Гарцерства Польскеґо" під проводом воєводи Ґражинського, „Стшелец" під проводом адв. Пасхальського і „Центральни Звйонзек Млодей Всі" зі своїм провідником Ґератом, оголосили минулого тижня спільну заяву того змісту, що всі свої зусилля при праці обєднають для могутности Польщі. Політичні кола обговорюють живо порозуміння провідників цих трьох орґанізацій тому, що воно має наскрізь політичний характер. Виленське „Слово" (ч. 286) і варшавський „Час" запевняють, що порозуміння згаданих трьох орґанізацій звертається проти акції полк. Коца між молодю, який майже цілу свою працю та увагу посвятив „Звйонзкові Млодей Польскі" залишаючи неначе в резерві т. зв. старий О. З. Н.

Згадане порозуміння дає не лише змогу — читаємо у „Слові" — суперничати зі „Звйонзкем Млодей Польскі", але також вести розмови з полк. Коцом. Політичний напрямок порозуміння орґанізацій спочиває виключно в руках „направячи" і вони безсумніву будуть пробувати витягнути з неї для себе поважні політичні користи.

Одночасно на чоло висунувся воєвода Ґражинський, який дотепер вів завжди позакулісову акцію.

„Час" нарікає, що провідники згаданих трьох орґанізацій молоді втягнули їх у вир політичної боротьби використовуючи як атут у політичних розгривках. Спільне порозуміння стане політичним атутом деяких людей і деяких напрямків.

Але це не консолідація. Бо дійсна консолідація мусить початися — від ідейної консолідації. А якщо це не є консолідація, в такому випадку це політична гра.

Згадана заява є ділом тієї самої кліки або мафії, що всюди вміє втиснутися і зуміла теж втиснутися до О. З. Н.

Цією мафією є „направляче". Згадана заява є їх ділом. Вони її виграють, як свій політичний атут, виграють проти полк. Коца, якого постійно поборюють, незважаючи на відмінні познаки. І тому таку консолідацію слід признати ударом вимірeним в ОЗН.

Свій гострий осуд кінчить „Час" ще раз підкресленням, що політична гра.

—o—

# Свято кооперації.

В неділю 17. ц. м. у салі РСУК-а в його новім будинку у Львові відбулось відкриття вистави української кооперативної преси і книжки, при чому провідники української кооперації скористали з вдячної нагоди, щоб представити зібраним кооперативним робітникам та численним гостям взаагалі образ сучасного розвитку української кооперації, її осягів і недостач.

У вступному слові **сен. Ю. Павликовський** казав про початки ідеї кооперативних свят, при чому пригадав, що ініціятива таких свят вийшла від українських кооператорів і перший міжнародній день кооперації відбувся в 5 літ після всеукраїнського кооперативного дня.

Черговий промовець **сен. Остап Луцький** у своїй промові представив нинішній кооперативний стан — у найбільш оптимістичних красках. Промова-реферат сен. Луцького могла служити зразком, як у легкій, ба навіть поетичній формі можна казати людям про такі важкостравні речі, як статистику. Пребагатий статистичний матеріял тієї промови, популярно і приступно пояснений, вимагає окремого звіту.

Третій із черги промовляв **п. Андрій Жук** як секретар Т-ва Українських Кооператорів. Він трохи більш скептично глядів на кооперативну дійсність, звертаючи увагу, що дбайливість за добування матеріяльних цінностей не йде в українській кооперації в парі з дбайливістю за духову кооперативну культуру. Промовець представив плян праці Т-ва, який кладе собі за завдання цю прогалину виповнити.

Щодо вистави української кооперативної преси і книжки, то вражає в ній надто великий бібліотечно-архівальний матеріял при розмірно дуже бідній сучасній кооперативній літературі. Маємо враження, що зокрема не слід було виставляти такої великої скількости друкованих звітів поодиноких кооперативних клітин.

Дуже гарна т. зв. червона саля РСУК-у — замала на такі імпрези. Запрошені гості не змогли в ній зміститись.

**ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!**

Далі вони не могли дочитати. Бліді та схвильовані повставали з місць.

— Я задушу його як пса! — кричав пан Хозе і вибіг як вітер із дверей.

— Ця мавпа мусить мені заплатити за побиту порцеляну і за сукню теж заплатить мені... хочби я до суду мала піти!

Маріні побіг просто до помешкання Фельдермаєра. Не кажучи ні слова він тицьнув йому ґазетою під ніс.

— Бідний приятелю! — сказав Фельдмаєр — уявляю собі, яку сцену зробила тобі жінка дома. Але не роби собі з цього нічого. Я як приятель — —

— Я забороняю вам, мій пане, говорити до мене „ти" — кричав Маріні. — Ви є пявка, змія, яка смокче чужу кров. Щось таке написати!!

Фельдермаєр увесь почервонів, але заволодів собою:

— Але щож я тут винен?

— Що ви винні? Ви шмаровозе!

— Гов! — крикнув Фельдермаєр і вхопив артиста за обшивку — зараз забирайтесь звідси, або я скину вас зі сходів на писок! Тепер уже розумію! Я гадав, що ви щирий приятель, а ви тільки підлабузнювалися так до мене! Добре, що небо змилувалося надімною і звільнило мене з того страшного обовязку писати критику на таких артистів! Саме попереднього дня я зголосив свою димісію в ґазеті. Ту правдиву критику на вас написав уже мій наступник!

Маріні вернувся до хати як пяний. Ніколи більше не пробував він уже підкупити характери критиків. Пригадав собі Фельдермаєра: „Критик не особа, а абстракт. А з духами зачіпатися не можна".

Переклав *а. б.*

# Польська література
## розмовляє з сірим чоловіком.

(Докінчення).

Оце ми при столику: „Повістярі". Чийсь рукопис. Шукаємо за підписом: „Анджеєвський" — хтось мало відомий, а написав цікаво:

„Не лише письменник творить книжку. Відгомін, що його вона знаходить в серці та думках читача, теж може бути творчий. Письменник творить візію життя. Читач може її прийняти, або відкинути, покохати, або зненавидіти. Тільки байдужість приносить книжці смерть".

А критик Бунікевич каже: „Все готов вибачити тобі письменник, але того, що не читаєш його книжок — ніколи". Здається правда.

Ю Каден-Бандровський фільософує, щоб закінчити отак: „Чорний друк, розстелений перед тобою чергою сторінок, заміняється у веселку життя, а ти покинув всі окови місця, часу та тривання і стаєш одною неосяжною величиною".

Степан Крживошевський не бавиться цілком у фільософію: „Добрі книжки дозволяють мені постійно перебувати з найвизначнішими розумами людства. Товариші моєї самотности — найпривабливіші письменники. Добрі книжки це приятелі, що ніколи не підводять".

Нестарий ще автор Ю. Оспуговський усміхається на світлині і немов дійсно каже: „Книжку треба вітати, як приятеля, переживати як пригоду і берегтися як горілки!"

Поети не були такі щедрі на слова; відомо-ж: поезія це майстерство вибагливої мови, не любить розливати слів, немов вина.

Ю. Тувім написав без надуми: „Афоризму про книжку, на жаль, не потраплю вигадати. Книжки купую, збіраю, читаю, навіть їх пишу — і надто кохаю, щоб збувати їх афоризмами". А В. Слободнік епіфористично парафразує: „Добра книжка це рівночасно добра читачка, бо читає .. душу читача". Не менше поетично і ляпідарно пише один з ініціяторів виставової імпрези, відомий уже письменник Русінек, коли на подертих сторінках свого 30 літнього записника кидає таке речення: „Книжка — єдина річ, що її людина зуміла вкрасти в Бога". А відомий „революціонер" в поезії, автор „Шруб" — Ю. Пшибось застановляється над відношенням читача до поезії і нашвидку, гостро виповідає свій засуд: „Проста людина не читає поезії? Тим гірше для неї! Ніколи не зрозуміє, що вона

дійсно їстнує". Та хіба найбільш оригінально здефінював вартість книжки його товариш — Пайпер: „Найважнішою частиною книжки є все — інтерлінії та маргінеси". Як просто парадоксально і глибоко!

Але хтоб хотів у сьогоднішніх „непоетичних часах" записувати всі афоризми письменників, — чейже повню їх нині в кожній газеті. Та хоча ще трохи залишилося чорнила у ватермані, запишім ще дещо. Бо хіба не варто записати образового речення поета-видавця Черніка? — „Книжка! Підем і зневіра, екстаза і депресії. Таксамо людяністю покрита, як янгол, що його жапасливо обсідають купи чорних впертих мух... повинна бути завжди візією: серця, окруженого бджолами".

На томі Марії Домбровської лежить вязанка білих далій. (Сьогодні вечір авторки, що так гідно боронила нашої справи), а під даліями дрібний машинопис: „Книжка і спромога читання, це одно з найбільших чуд цивілізації. Писати і читати книжки лихі — це одно з більших зловживань, що їх при чудах люди часами допускаються".

Старий, розумний криктик Ґрубінський реферує свої досвіди ось так:

„Найвартісніша книжка — це не мудра книжка, лише книжка — жива. Супроти величі життя мудрість є чимось таким малим, як дурнота. Тому відбити в літературному творі життя — значить більше, ніж дати найкращі спекуляції думок. Думка репрезентує лише себе, життя репрезентує всі думки. Мистецький твір більше пророчистий від твору розуму". Для Мілашевського книжка це „знайомі, з якими часто знайомимося не подаючи їм руки", а Залеський уявляє собі правдиву єрархію розкошей не інакше, як так: 1) Не дуже гострим ножем перерізувати свіжо видану, дівочу книжку, 2) читати її з олівцем у руках, 3) оправлену після власної, передуманої „забаганки", покласти на столі і час-до-часу несподівано викрадати відірвану думку, недоледну, як несподівана тайна з любих уст".

А найстарший з живих, що їх твори оглядаємо на виставі, звеличник партенонської краси та античної сили — проф. Тадей Зелінський написав найбільш тверезо і журливо: „Пророцтво Віктора Гіґо сто з горою літ тому про перемогу над архітектурою sesi tuera cela — не здійснилось; тепер навпаки слід рятувати книжку від трьох її ворогів: спорту, радія і бріджа, з яких два перші щоправда мають і додатні сторони, третій — на жаль — ніякої..."

•

На виставі ніколи не бракне глядачів. Найбільше старих людей цікавиться повістярями, молоді вистоюють при „подорожах" і репортажах. Біля „поезії" теж не брак цікавих, самі автори читають найчастіше примірники ...авторського права і дискретно підсміхаються. В салонах П.А.Л., що так часто вирішає справи конкурсу — щось такого звертає загальну увагу.

Для українського відвідувача — є ще й експонати спеціяльно цікаві. Передовсім відомий з репортажів і... автореклями М. Ванькович виставив великі фотопортрети своїх героїв з нашумілої книжки репортажів про Полісся та Біларусь. Деякі з них мають тільки красномовности в очах, що розглядаються (так мені здавалося) за українським автором. Не рідко почуєте тут врештою і українську мову. Вдалось нам розмовляти і з кількома „виставленими" письменниками на тему нашої літератури і культури. М. ін. поет Вежинський, прекрасний театральний рецензент, дуже тепло згадував свій колишній побут у Львові. Наш Нац. Музей зробив на нього велитенське враження.

— Маєте таку чудову іконографію — казав — але чому ви занедбуєте інші ділянки, чому у вашому музеї стіни затікають?

•

Над входом на виставу малий, холодний напис:

„Якщо загасне людина,
горітимуть книжки".

К. Т. В.

—o—

### ВИСЛІД ФРАНЦУСЬКИХ САМОУПРАВНИХ ВИБОРІВ.

Вчора відбулося друге голосування, що остаточно розділило мандати до самоуправних органів.

На 1526 мандатів комуністи здобули 41 (зискали 32); соціялісти здобули 234 (зискали 71); радикали здобули 526 (втратили 42); незалежні радикали здобули 10 (втратили 36); центр і правиця здобули 20.



# Протест проти несамовитої нагінки.

## ГРОМАДЯНСЬКА НАРАДА У СПРАВІ ПРОТИУКРАЇНСЬКИХ ПОДІЙ У ЛЬВОВІ.

В суботу 16. ц. м. вечором відбулася у Львові в салі Сокола-Батька громадянська нарада в справі відомих протиукраїнських подій на терені Львова. Цю нараду скликала Народна Організація Українців міста Львова.

В салі Сокола-Батька зібралось приблизно 200 запрошених осіб, серед яких бачили ми багатьох найповажніших громадян та представників ріжних кол нашого львівського громадянства.

Нараду відкрив голова Н. О. посол д-р С. Біляк. На внесення п. Лисого збори вибрали почесну президію, до якої між іншими ввійшли: д-р Кость Левицький, о. прал. Л. Куницький, проф. Березовський і п. Галібей. На секретарів покликали збори п. Бонковського і ред. Пеленського.

Відтак д-р Ст. Біляк виголосив обширний реферат про теперішнє протиукраїнське наставлення більшости польського громадянства та польських установ.

Після реферату збори ухвалили одноголосно такі резолюції:

Збори українців м. Львова в 16. жовтня 1937 р. стверджують, що:

1) Від довшого часу почалася, тріває і постійно зростає систематична нагінка ріжних польських суспільних організацій та шовіністичних польських пресових органів на цілість українського політичного, культурного й господарського життя.

2) Збори стверджують, що ця нагінка є черговим засобом неугавного екстермінаційного походу польських шовіністичних чинників на наше життя в метою: заперечити право їснування та розвитку автохтонному українському населенню на його рідній землі.

3) Збори стверджують, що згадані польські шовіністичні чинники використовують особливо кожну найменшу нагоду, щоби при допомові неперебірчивих пресових кампаній мобілізувати проти українців польську шовіністичну вулицю, що мало свій вияв у Львові в дні 10. жовтня ц. р. навіть у спробах вуличних протиукраїнських ексцесів.

4) Збори стверджують, що ця протиукраїнська нагінка не зустрічає вистачальних перешкод у чинників, покликаних дбати за прилюдний спокій та безпеку громадян.

5) Збори рішуче протестують проти нагінки згаданих польських організацій та преси і стверджують, що ця нагінка в нічому не ослабить твердої волі українців до всестороннього розбудови повноти українського національного життя.

6) Зокрема Збори протестують проти пропагування засади збірної відповідальности у відношенні до українського населення та його керуючих легальних чинників за акти й події, яких ці чинники не інспірували, не зопочаткували та не переводили і за які не можуть брати й не беруть на себе ніякої відповідальности.

7) Збори стверджують, що тільки усунення всіх роздорів та непорозумінь внутрі українського громадянства та консолідація цього громадянства, переведена на найширших національних основах, може дати єдиний успішний відпір цій нагінці та всяким протиукраїнським екстермінаційним заліханням.

8) Тому Збори закликують увесь український загал, зокрема українців м. Львова, до якнайбільшої активізації всіх своїх організаційних зусиль. Особливо Збори взивають українське громадянство зберегти в такому трудному часі повну рівновагу духа та дати відпір цій провокаційній нагінці своєю невсипущою конструктивною працею на всіх ділянках українського національного життя.

На закінчення промовив ще о. прал. Л. Куницький, який теж на доручення голови Зборів през. д-ра К. Левицького замкнув Збори.

Після відспівання національного гимну присутні розійшлися спокійно домів.

# Дитячий ярмарок у Львові.

Щорічно має нагоду львівське громадянство оглядати дітей при забаві в торговлю на „ярмарку", що його влаштовує „Українська Захоронка". Не треба мабуть підкреслювати, яке велике виховне значіння має така забава, привчаючи нове покоління вже на першому етапі молодости думати про важні функції господарського посередництва, впроваджуючи його хоч уривково, раз у рік, у торговельну практику.

Цьогорічний „ярмарок" відбувся в салях Нар. Дому („Р. Касина" і „Бесіди") в неділю 17. ц. м. У найбільшій з них уставлено багато стійлищ українських виробничих станиць і майже всі вони мали дитячу обслугу. Ця обслуга старалася зєднувати покупців, продавати їм виставлений товар, а бодай його реклямувати. Заступлені були ось-такі фірми: Ароза і Альое (в обох продавала Іванна Рожак), Етан, Сільва (Неонілля Хруцька), Дзвіночок (Софія Вовк і Богдан Кутний), Нар. Торговля (Ольга Огоновська, Дарка Рудницька, Ліда Хома, Віра Кисілевська і Василь Воробець), Достава (Оксана Савойківна, Ольга Зубрицька й Іванна Ференцевич), Сусп. Промисл (Уляна і Наталія Щирба), Рій (Мирося Паньків і Славця Трохименко), Центросоюз (Ляля Юріїв, Христя Мартюк, Сяся Михович і Зеня Сербин), Маслосоюз (Оля Ференцевич), Титан (Роман Федусевич), Мота і Мімі (Оленка і Міросьо Дзерович та Ліда Пеленська), Золотий Колос (Марта й Ігор Павенцькі та Орест Сосюкало), Калина (Ярцьо Конюх), Кераміка (Йосиф Табей), Елеґант (Данка Скопляк і Володимира Дорошенко), Мануфактура (Богдан та Ірка Ковалів і Юрій Данько) та інші. Реклямувались теж деякі неторговельні установи, як нпр. Карпатія (Квітка Гижа, Дада Тарнавська, Ірка Хомицька і Ліда Макарушка), Ремісничо-Промислова Бурса (Степан Панчишин), а деякі з них, як нпр. Українська Захоронка запродукували своє виробництво (У. Захоронка на Левандівці — ляльки, шматяні котики і собачки, та мальовані на диктах, а У. Захоронка на вул. Софії — лялькова конфекція).

Частина дітей, що занимались продажю, виступила в національних костюмах, або в інших перебраннях (китайських, фантастичних, тощо). У вечірній програмі гарну деклямацію про рідний промисл виголосила Гандзя Ривко. Після того відбувся хоровід. Перед зібраною публикою дефілювали реклямові постаті фірм: Центросоюз, Елеґант (у рівночасно рецитованих віршах була згадка про шевську робітню Беряка, про шкіру Томи, кілки Дендри, тощо), Маслосоюз, Мімі-Атмо, Н. Торговля, Рій, Альое, Нова Фортуна, Луна, У. Нар. Мистецтво, Зол. Колос, Етан, Ас, Достава і Карпатія. Поміж відвідувачами крутилися продавці солодощів, а навіть їздив справжній візок з дешевим і дуже смачним морозивом. У буфеті можна було підкріпитись, а в театрі ляльок розвеселитись. Цілість представлялась зовсім добре.

Можна побажати, щоб подібні імпрези відбувалися скрізь по наших містах та містечках і то навіть частіше, ніж раз у рік.

—o—

# Сторінка без політики.

## Манастир в околиці Заліщик.

Напроти Заліщик лежить уже на румунському березі село Хрищатик. На висоті 300 м. стоїть славний манастир густо затінений деревами. Звідти Заліщики виглядають, як чудовий парк і Дністер звивається срібною серпентиною.

20 РОКІВ ВІД ЗАСНОВИН.

Самотний манастир можна оглянути. 52-літній ігумен, уже з сивою бородою, радо показує свій захист. Залізні сходи ведуть до манастирської вежі з залізними воротами. Там вирізана історія манастиря, побудованого 1740 р. якимсь шляхтичем Предою. Є теж латинський надпис на доказ, що там перебував у 1817. р. австрійський цісар Франц І. До того православного манастиря втікали ріжні священики, що боялися переслідувань за свою віру. Вони мешкали спочатку в деревляних домівках, які пізніше перемінили на муровані. Ріжні люди зносили сюди дорогоцінні образи, багато ікон позалишали підчас війни російські військові. На жаль, підчас війни загинула пропамятна книга, де всі чільні відвідувачі вписували свої імена: державні мужі, духовні, мистці. Мешканці цієї пустелі покинули світ з ріжних мотивів: одні з нещасливого кохання, одні розчаровані життям, ще інші з матеріяльної нужди. Найважніше, щоб новик мав нахил до аскетичного самотнього життя, тільки тоді його приймають між ченців.

ЧЕРНЕЧИЙ РЕЖІМ.

Манастирському братчикові день минає головно на релігійних роздумуваннях. Богослуження починається опівночі. На даний знак усі покидають свої ліжка і зі свічками біжать до каплиці. Молитва триває до 4-ої вранці, до 7-ої сплять. Після необхідної праці ½11-ої нове богослуження, після нього сніданок з овочів і молока. Мяса їм не вільно. Частина ченців іде до полевої роботи, інші до господарства — стаен, хлівів. Вечеря є між 6. і 7-ою і складається тільки із власних плодів: молока, хліба, масла, сира, городовини. Тричі в тиждень піст, барабоља та фасоля на оливі. Кожний братчик мусить відбути 3-річну практику, заки йому дозволять залишитися в монастирі. Ченцем можна стати щойно від 30-го року життя. Кожний складає тоді присягу, що залишиться в манастирі до смерти і мусить виректися всякої родини — батьків, жінки, дітей. Хто не виконує правильника дістає сувору кару. Бувають випадки, що неслухняного виключають. Новики, які приходять туди від 14. до 20-го року життя не оминають служби військової. Усі мусять уміти працювати на ріллі і господарстві.

—o—

## Музей винаходів.

Недалеко Порт де Версель в Парижі стоїть велитенська галя, яку називають „музеем винаходів“. Тепер відбувається там конкурс за нагороду покійного президента париської поліції Лепена. У конкурсі беруть участь винахідники з цілого світу.

На цьогорічну виставу прислали особливо багато винаходів. Є на ній 600 винаходів, з яких напевно неодин причиниться до уліпшення нашого життя.

Найбільше зацікавлення викликує апарат, який зладив лікар та інжинір. Знання тих двох учених, дарма що не має зі собою ніяких безпосередніх звязків, причинилося до зладження апарату, без якого у майбутности не обійдеться ніяка лічниця. Є це апарат до переливу крови. Ділання цього апарату залишилось покищо таємницею винахідників. Це такий чуткий прилад, в якім у двох руржах битья червона рідина. Апарат записує найменше дрогання серця й хід довершуваної трансфузії крови. Відома річ, що найважніше завдання при трансфузії крови — це устійнити, до якої групи належить кров людини, що має скористати з трансфузії, і тої, яка має дати свою кров недужому. Досі досліджували це хемічними засобами і це тривало доволі довго. Нововинайдений прилад вказує відразу, чи кров обох людей належить до тієї самої групи. У випадках, коли дорога кожна хвилина, такий прилад матиме особливо велике значіння та причиниться нераз до врятування людського життя.

Якийсь інжинір винайшов літак, що ніколи не зможе впасти. Крила того літака в четверо ширші, як звичайного й тоді, коли мотор перестає ділати, літак осідає спокійно, наче на легкопаді.

На виставі помістили модель залізничого двірця з малими вагониками й густою сіткою рейок. Окремий апарат унеможливлює зудар двох поїздів. Навіть хибне наставлення переключниці записують окремі прилади, які з черги урухомлюють автомати, що змісця загамовують поїзд.

Винахід інжиніра Перрогона напевно не врадує власників нафтових концернів. Він винайшов мотор, що його пускає в рух вода. Цей винахід напевно причиниться до зміни будови самоходових та летунських моторів. Перрогон доказує на свому апараті, що одна капля води може порушити візок, який важить три кільограми. Здається, що на основі цього винаходу розвяжуть у прийдешньому питання „палива“ для ріжних моторів.

На конкурсі є теж чимало винаходів, призначених „на щодень“. Є там наприклад сіль якої дрібка вистане, щоби зафарбувати воду у ванні на барву моря, ровер побудований у виді кулі, яким можна їздити безпечно без страху перед упадком і багато інших.

## Люди на відлюдді

Французькі часописи принесли недавно вістку про жахливу пожежу морської ліхтарні в Сірвіль на острові Кроа недалеко французького побережжя. Важко пораненого ліхтарника ледви вирятували.

Це не перша й не остання трагедія морської ліхтарні, т. зв. маяка, яка вказує на те, що професія ліхтарника бодай чи не найтяжча на всьому світі.

Важко найти людину, яка добровільно виреклась би світа й добровільно стала вязнем. Одиноке радіо причинилося в останніх часах до навязання контакту між ліхтарником та світом, одначе цей дуже слабий.

Ліхтарник мусить мати незвичайно сильні нерви, щоб могти боротись із двома стихіями: морем і самотою. Найважче жити ліхтарникові на острові Гоґ на Тихому Океані, бо тільки раз у рік приїздить туди корабель, який доводить поживу. Ліхтарник має право на кілька днів поїхати на суходіл.

На цій ліхтарні урядував 14 літ без перерви один дивак, невідомого походження. Він вирікся цілого світу та навіть раз у рік не хотів користати з відпустки.

Одного дня запримітив капітан корабля, який туди саме переїздив, що ліхтарня не світиться. Він підождав до ранку і досвіта післав до ліхтарні рятункове судно. По ліхтарнику загинув слід. Ніхто не міг зміркувати, чи він упав у море, чи на ліхтарні розігралася якась несамовита трагедія. Довго мусіли шукати такого чоловіка, який зголосився б обняти місце на ліхтарні Гоґ.

Рідко теж буває, щоб на ліхтарні мешкало якесь подружжя. Одинокий випадок відомий на острові Улядулля, недалеко Австралії. З цього подружжя вродилася дівчинка, яка й виховалася на ліхтарні. Увесь світ був їй чужий. По смерти батьків вона там і залишилася, зовсім не знаючи туги за великоміським життям. Одного дня напали на неї судна дикунів із сусідних островів, що три тижні облягали ліхтарню. Дівчина ставила їм геройський опір при помочі одинокої пистолі, доки не прибула поміч, яку вона прикликала знаками.

Дуже часто трапляються на ліхтарнях випадки пожеж та вибухів. Найбільша катастрофа мала місце на ліхтарні, що стояла на вході до російської пристані Кронштат. Попри скалу, на якій сиділа ліхтарня, переїздив яхт. Капітан запитався ліхтарника, чи можна оглянути ліхтарню. Ліхтарник згодився, дарма, що не мав права давати дозволу на таку прогульку. Подорожні, що їхали яхтом, забрали зі собою алькогольні напитки та уладили на горі бенкет. Пяний ліхтарник забув засвітити ліхтарню. В ночі зірвалась жахлива буря, яка розбила яхт об скелю. Водночас один з пяних гостей спричинив пожежу. Згоріла ціла ліхтарня, всі гості й ліхтарник погинули.

—o—

## Злодій списує свої спомини.

У вязниці в Марсейль відсиджує кару Франсуа Шімарро, славний між кишенковими злодіями на широкому світі. Сидить він уже не вперше, цим разом на довший побут. Нудиться йому страшенне. Тимто він старається розважити себе і своїх товаришів келії. Показує їм, як можна витягнути другому з кишені все, що треба, нечутно і непомітно. Сторожам келії у хвилині, коли замикали його щоденно забирав мошонки, ножики, запальнички, хоч знав, що за це дістане 24 години темного льоху. Показував легкість своїх пальців, щоб було весело.

**Актор у жіночих ролях.**

На божому світі він мав іще другий спосіб допоміжний у своїй професії: — характеризувався так, що його власна наречена його не пізнала. Як елегантна молода жінка він вештався по великих французьких містах і вмів омлівати у відповідних хвилинах і відповідних місцях. Коли лицарі вражливі на жіноче нещастя брали його „непритомного“ до авта, він очищував їх із вдячности з портфелів. На залізничих двірцях удавав наївну провінціялку, що чекає на свого вуйка з листом, не знаючи, як він виглядає: кидався огрядним панкам на шию і витягав їм грубі гроші.

**Чи намір змінити своє життя?**

Тепер Шімарро дістав дозвіл списати свої спомини, де він хоче відкрити таємниці свого мистецтва рук і свої найславніші тріки. Він признається там нпр., що раз на вечорі ліонського префекта поліції вкрав одному гостеві діямантову шпильку. Хоч крадіж помітили і у всіх перевели ревізію, він мав час причіпити шпильку до фіранки і пізніше після ревізії знову її сховати. Як він дістався на такий вечір під прибраним прізвищем, про це не пише. Шімарро має всього 30 років і якнайкращі великосвітські манери. Невідомо, чи він не рішив своїми споминами почати нове життя чи те тільки один з етапів його заробітку. Якби він признався до ріжних злодійств, за які не відсидів кари, невідомо, чи поліція пустить йому їх „на сухо“.

### ЧИ НЕ БУДЕ МАЛИХ ЛЮДЕЙ?

Учений д-р Оскар Рідль з вашингтонського інституту Карнеґі твердить, що найшов препарат, який може приспішувати ріст людей. Досі він випробував його тільки на псах найменшої породи, що після інєкції виростали. Ріст залежить від спеціяльних гормонів безпосередньо звязаних з мізковими клітинами. Якби такі досвіди можна було справді переводити на людях, то це мало би величезне значіння і для духового стану осіб, які терплять на т. зв. комплекс меншевартности, коли є приземні, карлики, затримані у зрості.

# ВЕСЕЛЕ.

Лікар: — Прошу пані, ви мусите дуже вважати на свого чоловіка. Для свого нервового стану він потребує супочинку, не вільно йому хвилюватися.

Дама: — Пане доктор, цього місяця це неможливе, бо я потребую нову сукню і новий капелюх.

•

Суддя: — Я відкладаю розправу. Обвинуваченого треба піддати лікарській комісії, щоб ствердила, що він божевільний.

Обвинувачений: Але-ж пане судде!..

Суддя: Нема ніякого „але“! Будьте розумні і признайте, що вам щось у голові бракує.

•

— О, чую, що ти оженився?

— Так... Знаєш, у парубоцькому стані я почував себе зле і дома і поза домом. Тепер почуваю себе дуже добре поза домом.

•

— Але-ж той Стефан то був великий філянтроп. Усе, що мав записав сиротинцеві.

— Я не знав, що він був багатий. Кількож він залишив?

— Четверо дітей.

**Ширіть наш часопис!**

# СПОРТОВА СТОРІНКА.

## УКРАЇНА — ЧУВАЙ 2:1 (0:1).

Якби Україна була замісць Чуваю стрілила вже [illegible] двох хвилинах голя і такий вислід був удержався [illegible] до 88 хв., то не булоб тоді стільки емоцій, що мин. [illegible] Бо всі сподівалисьб, що Україна все ще таки [illegible] цей вислід, мало цього: чимало було ще [illegible] в таких, що вірили в повторення минулорічного ре[illegible] і таких. А так вийшло все навпаки. Чувай про[illegible] — 12:0. А так вийшло все навпаки. Чувай про[illegible] до 88 хв. 1:0 і небагато бракувало, що був би [illegible] відзначив цей вислід; грачі і публика хвилювали[illegible] ч[и] хто вірив у перемогу. Не багато було [illegible], що вірили навіть у той „славно[illegible] в таких,



[illegible]" вирішений вислід. Проте наша дружина [illegible] і вспіла запевнити собі перемогу, завдяки [illegible] що заграла 3 хвилини (дослівно) так, як колись.

Що сталося з дружиною? Таке питання чули ми [illegible] на кількох давніших метчах, таке питання [illegible] силоміць усім, що переживали хвилини [illegible] емоцій на метчу Україна-Чувай.

На це питання важко дати відповідь. Одно ясне, [illegible] дружині чорно-червоних не стає — крім інших не[illegible] — цього боєвого запалу та агресивности, [illegible] колись Україні приголомшувати против[illegible] несподіваними акціями та стрімголовним [illegible]. Колись противник не знав ніколи, звідки [illegible] на нього попасти, бо одною з найліпших при[illegible] нападу було те, що він переводив густо [illegible] імпровізовані акції, що могли під оглядом фут[illegible] стратегії вдоволити навіть найвибагливіших [illegible] знавців. Сьогодні про імпровізацію [illegible] акцій нападу, які колись давали знамениті [illegible] — шкода й думати. Щоб імпровізовані акції [illegible] ефект — напад мусить швидко орієнтуватись, [illegible] просто інтуїтивно догідні ситуації та інтен[illegible] думати. А в грі нашої дружини саме тепер нема [illegible] провідної думки. Каже дехто, що дружина [illegible] в шаблон — та і шаблону важко було на метчу [illegible] допучатися.

[illegible] торкаються в першу чергу нападу [illegible] колишнього постраху воротарів, нині лінії [illegible] на пятьох грачів, що себе взаїмно не ро[illegible].

У минулих звідомленнях із метчів сподівалися ми [illegible], що на черговім метчу наш напад віднайде [illegible] дружину шірве до бою охота перемоги. Та [illegible]. Україні дається мабуть найбільше в знаки [illegible] противник не хоче нині давати себе так [illegible] перемагати, як цього грачі чорно-червоних спо[illegible]. Іншими словами: в О. Л. нема слабших. [illegible], коли наша дружина ставатиме до зма[illegible] в переконанням, що до кожного метчу треба вже [illegible] хвилин гри вложити максімум зусиль; ми[illegible] вислідн можуть знову повторитись.

Ціє завваги подаємо замісць характеристики [illegible], бо аналізувати поодиноких грачів можна тіль[illegible], коли різниці між ними виступають доволі [illegible]. В Україні ціла дружина грала назагал слабо. [illegible] поміч цим разом на тлі тої слабої гри випала [illegible]. Босий причинився в немалій мірі до [illegible], що Чувай не вспів здобути більше воріт.

Хід гри. Вже перші хвилини приносять небезпеч[illegible] напади Українц, одначе без висліду. Зате [illegible] противступ Чуваю приніс перемиській [illegible] ворота в 9. хв., яких ніхто не оплескував. [illegible] і ніхто навіть не дивувався. Так [illegible] ворота давно прийшли. Навіть Чувай спершу [illegible] ними і щойно пізніше, коли побачив, [illegible] не такий страшний", почав набирати надії, [illegible] йому здобути ще і другі ворота. Україна [illegible], має навіть кілька нагод здобути во[illegible] Петрів на переміну з Кравським і Ско[illegible] найдогідніші позиції. Згодом Чу[illegible] Україні, його напад переводить доволі [illegible], та Босий і поміч не дають [illegible].

Друга половина починається знову блідо без темпа і запалу зі змінними ситуаціями для обох дружин. Чим ближче до кінця, тим більше намагається Україна вирівняти. Трибуни пустіє, бо розчаровані глядачі гусаком утікають із метчу. 10 хвилин перед кінцем змагань переходить до нападу Скрегота, вносить трохи спокою і систематичности в цю лінію і по розпучливій облозі воріт Чуваю здобуває в 38. хв. перші ворота. Три хвилини пізніше, підчас шаленого зриву України, стріляє Магоцький другі ворота. Ще кілька наступів Чуваю, Босий боронить майже певного голя і суддя п. Вик кінчить змагання. Видців к. 1.000.

## ІНШІ ВИСЛІДИ О. Л.

ЛЬВІВ. **РКС — Погонь (Стрий) 1:0 (0:0).** Несподіваний вислід, бо ніхто мабуть не сподівався, що РКС переможе добру дружину Погоні. Одначе РКС почувався на своїм болотнистім грищі дуже добре і запевнив собі різницею одних воріт перемогу. Ворота для робітників стрілив Канда. Суддював п. Гуліч.

ЛЬВІВ. **Чорні — Ресовія 3:0 (2:0).** Ресовія — це тільки тінь дружини з весняної рунди. Чорні грали ліпше і виграли зовсім заслужено. Ворота здобули: Немец, Желязни і одні самовбивчі. Суддював п. Пшебильський.

ЛЬВІВ. **Лєхія — Корона 7:1 (1:1).** Метч направду драматичний, бо до 60 хв. вислід був ще 1:1. Щойно коли Лєхія стрілила другого голя, Корона зовсім заломилася і дала собі стрілити аж 6 воріт. Ворота для Лєхії стрілили: Кніжицький 3, Охендужко і Концевич по 2, для Корони Подівін. Суддював п. Бжуховський.

ЛЬВІВ. **Огніско — II. Сокіл 3:0 (2:0).** II. Сокіл далі грає минулорічну ролю і програє навіть на своїм грищі. Огніско мало ввесь час перевагу. Ворота для Огніска здобули: Рубін 2 і Тишарський.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — Погонь І Б. 3:2 (2:1).** Польонія мала ввесь час замітну перевагу, одначе натрапила на сильний спротив львівської дружини, яка виказує незлу форму. Ворота для Польонії здобули Зєлінський 2 і Луць, для Погоні оба голі стрілив Дрегер. Суддював п. Бігда.

ДРОГОБИЧ. **Гасмонея — Юнак 2:2 (1:1).** Гра рівнорядна, вислід назагал заслужений, хоч Юнак віз у першій половині і в другій. Ворота для Чуваю здобув Гурський і Хлебек, для Гасмонеї Геніг із вільного та Зільбер. Суддя п. Далецький.



## ТАБЕЛЯ ЛЬВІВСЬКОЇ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1) Польонія | 9 | 15 | 23:13 |
| 2) Чорні | 9 | 12 | 28:10 |
| 3) Гасмонея | 9 | 11 | 15:9 |
| 4) Погонь (Стр.) | 9 | 10 | 23:18 |
| **5) Україна** | **9** | **10** | **18:17** |
| 6) Ресовія | 9 | 10 | 22:22 |
| 7) Р. К. С. | 9 | 9 | 11:10 |
| 8) Огніско | 9 | 9 | 17:18 |
| 9) Лєхія | 9 | 8 | 25:20 |
| 10) Погонь І Б | 9 | 8 | 16:22 |
| 11) Корона | 9 | 7 | 20:30 |
| 12) Чувай | 9 | 6 | 14:19 |
| 13) Юнак | 9 | 6 | 15:23 |
| 14) II. Сокіл | 9 | 5 | 8:18 |

## ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ЛЬВІВ. **Погонь — Краковія 2:0 (1:0).** Погонь виступила у відмолодженому складі без Матіясів і Єжевського і виграла зовсім заслужено незвичайно важний для неї метч, бо рішав він про побут в Державній Лізі. Одночасно для Краковії метч рішав про мистецтво.

Ворота для Погоні стріляли юніори Єднак і Волянін. Суддя п. Франк.

ЛОДЗЬ. **ЛКС — Висла 2:0 (1:0).** Висла була ліпшою дружиною, одначе не вміла переломити твердої оборони ЛКС-у. Ворота стрілив Гербштрайх і Вольський.

КРАКІВ. **Гарбарня — Варшавянка 5:2 (1:0).** Гарбарні не поможе ця виграна, бо одночасна перемога Погоні, яка ще має метч з Вислою у Львові, зіпхала її у пропасть.



## МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ

**Україна II — Другий Сокіл II 1:1 (0:0).** Україна повинна була ці змагання виграти. Напад грав добре в полі, одначе під воротами тратив орієнтацію. Добре грав у нашій дружині Максимів, Киндій, Бубела і на воротах Дицьо.

НАДВІРНА. **Бистшица — Пролом 1:0 (1:0).** І останній свій метч в осінній рунді програв Пролом із найслабшою дружиною А-кляси, яка саме цього сезону ввійшла до А-кляси. Пролом грав незле, був кращий технічно від польської дружини, одначе не мав щастя у стрілах і не виказував зовсім потрібної пробоєвости. Ситуація Пролому стає направду трагічна, бо навіть на весну не легко вдасться українській дружині відірватися від фатального останнього місця. Суддював п. Брах.

## ЗА ВХІД ДО А-КЛЯСИ.

САМБІР. **Бялі (Дрогобич) — Дністер 3:2 (2:0).** Дністер не вмів зовсім використати власного грища і несподівано програв із дрогобицькими Бялими. Немалу ролю в тому, що до А-кляси не ввійшла ніодна українська дружина відограв зелений столик у Львові, Варшаві і в Дрогобичі.

## МИСТЕЦТВА Ц-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. **Зоря — Гапоель 3:2 (2:1)** Зоря злегковажила противника і хоч вела вже 2:0, дозволила йому вирівняти. Вирішні ворота здобув щойно в передостанній хвилині Балдик, доречі — найслабший грач Зорі.

МЕДИКА. **Напшуд (Перемишль) — Веселка 1:0.** Суддя перервав ці змагання з причини бійки на грищі.

МЕДИКА. **Бригада — У. С. К. (Добромиль) 4:1 (1:1).** У. С. К. не має ще відповідної змагової рутини і хоч грає не зле — програє.

## Б-КЛЯСА.

МОСТИСЬКА. **Чувай — Скала 2:1 (1:1).** Ці змагання перервав суддя п. Гловач 16 хвилин перед кінцем тому, що швидко смеркло́ся.

## МИСТЕЦТВА ЮНІОРІВ.

ЛЬВІВ. **Україна — Чорні 4:2 (3:1).** Юніори України перемогли зовсім заслужено б. віцемистця львівської округи, юніорів Чорних. У дружині України д. добре заграв напад і Сидор на обороні.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Польонія 0:0.** Суддював ці змагання п. Лікт.

## ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІГА.

**Прага, 17. жовтня.**

ПРАГА. Спарта — Простейов 4:2.
ПРАГА. Славія — Пардубиці 1:1.
БРАТИСЛАВА. Вікторія Жіж. — Братислава 3:1.
ПЛЬЗНО. Шл. Острава — С. К. Пльзно 2:4.
КЛАДНО. Наход — Кладно 1:5.
БРНО. Жіденіце — Вікт. Пльзно 2:2.

## АВСТРІЙСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ЛІГА.

Австрія — Вієнна 1:1. Рапід — Вакер 3:3. Адміра — ФЦ Він 6:2. ФАЦ — Сімерінг 5:0. Спортклюб — Фав. АЦ 4:0.

## ЗМАГАННЯ ПІДКАРПАТСЬКО - СЛОВАЦЬКОЇ ДИВІЗІЇ.

**ЧСК Ужгород — Русь 3:4.**
Нова Вес — У. А. Ц. Ужгород 5:3.
КАЦ Кошиці — Берегово 3:2
Мукачево — ЧСК Кошиці 1:1.

Після цих змагань стан табелі такий.

| | | | |
|---|---|---|---|
| КАЦ Кошиці | 6 | 22:4 | 12 |
| **Русь Ужгород** | **7** | **30:16** | **10** |
| ЧСК Кошиці | 6 | 21:14 | 7 |
| Нова Вес | 6 | 18:17 | 6 |
| ЧСК Ужгород | 5 | 8:14 | 4 |
| БФТК Берегово | 6 | 11:21 | 4 |
| Мукачево | 6 | 14:14 | 4 |
| У. А. Ц. Ужгород | 6 | 7:32 | 1 |

—o—

# Зїзд дрібної шляхти.

Минулої неділі відбувся у Львові зїзд „загродової" шляхти, на який прибуло понад 2.000 учасників, на жаль майже самих українців, — користаючи з дарової їзди (80% залізничої знижки) спеціяльними поїздами. На цю наскрізь регіональну імпрезу прибули нащадки дрібної шляхти з таких повітів: Турки, Ліська, Сянока, Коросна, Долини, Станиславова, Коломиї, Калуша, Товмача, Надвірної, Городенки, Самбора, Городенки, Рудок, Дрогобича, Городка, Перемишля та Волині. Їх привитали представники цивільної і військової влади. Для учасників зїзду, греко-католиків відправив римо-кат. епископ Базяк богослуження в костелі Єлисавети, а проповідь виголосив кс. Міодоньський, військовий капелян з Перемишля. Після того учасники пішли походом через місто до В. Театру, де відбувся зїзд „загродової" шляхти та академія. Головою зїзду вибрали Дмитра Городинського з Луки Шляхотської, пов. Самбір. Крім того водили учасників на цвинтар „оброньцуф Львова" та на рацлавицьку панораму. Учасники добре помокли, бо майже цілий день падав дощ.

Крайня пора і нам перейти від слів до діл.

# Справа евакуації добровольців

## на засіданні Комітету неінтервенції.

Минулої суботи зібрався в Льондоні комітет неінтервенції. Представник Франції амбасадор Корбен заявив, що в останніх 2-ох місяцях витворилася ситуація, яку необхідно негайно вияснити. Тому французький уряд пропонує: 1) негайно відкликати чужинців, що борються по обох боках; 2) коли контрольори ствердять, що відкликання добровольців іде вперед, обом воюючим державам признає право комбатантів; 3) заінтересовані держави вже тепер вплинуть на оба еспанські уряди, щоби по обох боках відкликати негайно символічну частину чужинців; 4) уряди зобовяжуться не висилати більше до Еспанії добровольців, ні летунських матеріялів; 5) негайно скріпити систему контролі. Амбасадор Корбен загрозив, що коли до 2-ох тижнів не дійде до порозуміння щодо пропозицій, то Франція застерігає собі вільну руку.

Льорд Плімавт як представник Англії погодився з французьким внеском і теж заповів, що коли не дійде до порозуміння, його уряд застерігає собі свободу діяння.

Предсідник Італії амбасадор Ґранді заявив, що фашиствіський уряд готовий розглянути справу евакуації добровольців. Він пригадав, що Німеччина й Італія вже давно поставили внесок подібний до того, що його тепер видвигнула Франція. Тоді всі представники віднеслися байдуже й тим уможливили участь чужинців у домашній війні.

Німецький представник фон Рібентроп теж погодився на пропозиції Франції, причому пригадав, що большевицьке встрявання в еспанські справи викликало наплив добровольців до національних військ. Подібну заяву зложив представник Португалії Монтейро.

Чергове засідання комітету у вівторок.

# По широкому світі.

**Італійський** корабель „Тоскана" відчалив з Неаполю з частинами 21. корпусу.

**У СССР** наркомом внутрішньої торговлі заіменували Смірнова на місце Вайцера.

**22.000 еспанців** вислала еспанська влада з Франції до червоної Еспанії.

**Частина французької** середземноморської фльоти (7 кружляків, 6 контрторпедовців, 2 торпедовці, 6 підводних човнів) починає в середу маневри коло південних середземно-морських побереж.

**Югославянський** премієр Стоядінович вернувся нині до Білгороду.

**Японські** посли з парляментарної більшости радять урядові не приняти запрошення на конференцію 9-ох держав.

—o—

### СУТИЧКИ ЧЕСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ ЗІ СУДЕТСЬКИМИ НІМЦЯМИ.

Підчас переїзду провідника судетських німців Генляйна у Теплицах Шанов зібрались на вулицях великі маси німців; коли поліція почала їх розганяти, дійшло до сутички.

### ВЕЛИКА БИТВА У ПІВНІЧНОМУ КИТАЮ.

Як подають японські джерела, у північній частині провінції Гонан почалась велика битва під Чантефу.

### ХТО ПЕРЕМАГАЄ?

Японці твердять, що за 8 днів вони посунулись 190 кільометрів наперед. Китайська агенція подає, що 8. китайська армія йде у провінції Шенсі дальше вперед; дійшло там до дуже кривавих боїв, в яких полягло по кількасот вояків з обох боків, м. ін. 3-ох китайських генералів.

—o—

### ФРАНЦУСЬКИЙ ПРЕМІЄР ШУКАЄ ЗБЛИЖЕННЯ ДО НІМЕЧЧИНИ.

Премієр Шотан помістив на сторінках часопису „Вілле унд Махт" заяву, що він погоджується на спільні німецько-французькі літні табори молоді. При тій нагоді Шотан дуже прихильно висловлюється про франко-німецьке зближення, м. ін. пише, що „обовязком усіх з обох сторін франко-німецького кордону, що мають отворені очі та почуття людяности є працювати над зближенням і порозумінням між обома народами".

# Відчит про розкопи у Крилосі.

Новооснована Т-во Прихильників Культурно-Історичного Музею Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові, яке відбуло свої установчі збори в суботу 16. ц. м. (див. „Діло", ч. 229), має перед собою дуже велике і вдячне поле праці. Управа Т-ва намітила собі широку діяльність, у першу чергу в напрямі пропаганди цілей і завдань Т-ва в найширших колах українського громадянства та для придбання якнайбільше членів, з якою то метою установлено мінімальну вкладку: 6 зол. річно для фізичних членів-інтелігентів і 3 зол. річно для селян, робітників та студентів. Не сумніваємося, що акція Т-ва найде прихильний відгомін у всіх колах нашого громадянства і нове Т-во дістане потрібну матеріяльну й моральну допомогу, щоб могло з успіхом виконувати свої завдання.

Перший прилюдний виступ Т-ва Прихильників Музею Н. Т. Ш. у Львові відбудеться в четвер 20. ц. м. в салі „Української Бесіди" (Рутовського 22). Того дня в год. 6. вечора виголосить там член Управи Т-ва, дир. Музею НТШ **д-р Я. Пастернак**, відчит **про розкопи у Крилосі**, що буде ілюстрований світлинами та фільмою. Імя прелеґента і тема викладу стягнуть певно масу слухачів, які зложать теж радо титулом вступу дрібний даток на потреби Товариства.

*

У нашому звіті з установчих зборів Т-ва Прихильників Музею НТШ у Львові („Діло" з 17. ц. м., ч. 229) перекручено назвище заст. члена Управи Т-ва ін. **Ст. Ґели**, канд. інжинірії, на Ст. Ґебус.

# НОВИНКИ.

— Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254—46.

— **Смерть прихильника українського мистецтва**, 15. жовтня ц. р. помер нагло в Берліні, проф. Г. К. Френцель Покійний видавав журнал „Гебравхсграфік" і був знаний, як великий знавець мистецтва, виказуючи велике зацікавлення теж українським мистецтвом. В його журналі ріжночасно були поміщені такі статті як: „Українська Графіка", „Художник-Гравер А. Кравченко" і минулого року велика публікація українських медалів роботи Василя Масютина. Незмінна доброзичливість Покійного до мистців і велика культурна праця, зроблена видавництвом під його проводом, приневолюють людей причасних до мистецтва, схилити голову перед домовиною цієї великої та доброї людини.

— **Український Театр ім. М. Садовського** в повороті з Лемківщини загостить до Львова від 14. І.—19. І. 1938. р. Театр виставить: Гетьман Полуботок, Пісня Бескиду, Мазепа, Казка Старого Млина, Утоплена.

— **Вивіски засобом економічної боротьби.** Організації польських купців виступили з домаганням до міністра промислу і торговлі, щоб на всіх вивісках було подане імя і прізвище власників крамниць та підприємств. Польські купці пояснюють, що консументи хочуть знати, в кого купують: „в поляка, в жида, в німця чи в українця". Ось так вивіски стануть новим засобом економічної боротьби з українцями.

— **Концерт японської піяністки.** В пятницю 22. ц. м. виступить з концертом у Львові японська піяністка **Хіоко Гара** в салі польського музичного т-ва. Хіоко Гара є лавреаткою шопенівського конкурсу.

— **3 зол. за зміну обряду дитини.** До польського священика Патшика в Мединичах пов. Дрогобич приніс один зі збаламучених шляхтичів зі села Криниці свою дитину до хресту. По хрещенню батько домагався заплати 3 зол. на тій основі, що — мовляв — за кожну гр.-кат. дитину польський священик доплачує 3 зол. Ось якими засобами переводять в нас душехватство.

— **Арештування.** Під замітом підпалу домів польських кольоністів арештували в Борщівщині П. Січкаря, С. Пшеничного, В. Малинека, П. Дулчику і В. Дубика. — До рівенської вязниці привели Семена Самчука зі Сіневої (Равщина), б. діяча „Сельробу", якому закидають, що він вів революційну діяльність і переховував у себе комуністів, за якими шукала поліція.

— **Вбивство підчас мячевих змагань.** Минулої неділі між українською дружиною „Веселка" і польською дружиною „Напшуд" з Перемишля відбувалися мячеві змагання у Медиці. Підчас другої половини змагань дійшло до бійки між грачами і тому суддя перервав змагання. Одночасно на грище вбігла публика, де підчас загальної суматохи убили члена польської дружини з Перемишля Гвінера. Поліція веде слідство. Прізвище вбивника тримають в тайні.

— **Львівська хроніка.** Невідомі злодії розбили касу в крамниці Судгофа в Ринку. — Кароліні Гелінській з Лелехова невідомий злодій вирвав на вулиці торбинку з 30 зол. — При вул. Городецькій авто наїхало на селянську фіру, поранило коня і потовкло фірмана Семена Крира. — 28-літня Агрипіна Новацька з Персенківки намагалася покінчити самогубством, випивши багато йодини. — Також Пелаґія Ґрос (Клепарівська 30) намагалася покінчити зі собою при помочі денатур. спірту. — Підчас футбольного метчу на військовім грищі на Клепарові змагуна Ткача Маріяна копнули так сильно в голову, що зломили йому щоку. — На Марію Мулісаківну робітницю в гуті „Леополіс" пустили інші робітниці важке залізне начиння, так що зломили їй хребетний стовп. — Петро Найда вдарив залізною лопатою по голові Степана Дмитришина, з яким працював над будовою каналу при вул. Личаківській. Дмитришин упав до глибокого на 4 метри каналу. Найда від суботи ховався — щойно вчора арештували його. — 12-літній Ізраель Глязнер (Кор. Ядвиги 10) вийшов передучора з дому і пропав.

— **Чий труп?** Біля залізничого шляху на передмісті Лани в Стрию, найшли в неділю 17. ц. м. зовсім обнажене тіло незнаного мужчини. Дижурний лікар шпиталя гадає, що смерть наступила внаслідок повного вичерпання сил. Слідство йде в першу чергу в напрямку устійнення прізвища незнаної жертви злочину, а може ще чиєсь.

— **З димом вогню.** У присілку Петрівка біля Загіря, зборівського повіту згоріло до тла враз із зборами господарство Дмитра Козаревського. Шкоди зробив вогонь на 4.000 зол. Підпал був ділом пімсти.

— **Спілка поліційних аґентів зі злодіями.** Судово-карна влада скінчила слідство у великій афері двох б. аґентів поліції Груеля й Крупінського за зловживання урядової влади. Слідство проти згаданих аґентів, що працювали в команді поліції на варшавський повіт, обнимає 7 грубих томів. Оба аґенти надуживали свого становища. Вони були на службі злочинців. Від них діставали хабарі, так, що особи, що їх треба було арештувати, виходили на волю, а зате до вязниці попало багато невинних осіб. Підчас ревізії найшли у згаданих аґентів багато річей з нечесного джерела, м. ін. багатокаратовий брилянт. Суд мусить вдруге переводити карні процеси в усіх справах, де виступали оба аґенти.

— **Зацвили вдруге трускавки.** В городі кравця Йосифа Ґльока у Вейгерові зацвили вдруге трускавки. Ґльок має тепер понад 500 нормальних і добрих трускавок на корчиках у городі.

— **Небезпечно відчиняти двері підчас їзди потягу.** Учень ґімназійний З. Ґерачка, що їхав зі школи до дому залізницею з Лежайська до Розвадова **відчинив двері вагону а продув і рух** потягу викинув його на шлях. Смерть наступила моментально.

— **На 2 місяці з припиненням** за участь в хлопських страйках, засудив ланьцутський суд предсідника Стронніцтва Людового в Сонині Станислава Пташка. Обвинувачували його як організатора страйку і безпосереднє приневолювання сільського склепаря в Сонині до зачинення склепової домівки.

— **Несподіваний гість у ваґоні.** На залізничому шляху Кентшино-Картузи влетіла одна дика качка до купе вагону II. кляси підчас їзди поїзду відбившись від масового стада диких качок. Несподіваний гість викликав сензацію між подорожними. Обслуга поїзду перевезла качку безплатно до Картуз.

— **Страшна залізнича катастрофа в Латвії.** Дня 15. ц. м. на залізничій стації Конезе дійшло до великої залізничої катастрофи. Особовий поїзд, що їхав з Риги до прикордонної стації Земґале, зударився з вантажним поїздом, що маневрував на стації. Внаслідок неправильного наставлення зворотниці особовий поїзд зударився з вантажним поїздом. Машиністи обох поїздів були сильно потовчені, 400 осіб, що їхало поїздом, легше ранені.

— **Смерть дітей від алькоголю.** В селі Раслуй у Бесарабії 12-літня Фльоріка Спину гостила горілкою 5-літню і 3-літню доньку сусідів. Діти випили літру горівки і негайно померли. Нерозумна Фльоріка бореться зі смертю у шпиталі.

— **Важне для Пань Дому.** Неабиякуну книжку з приписами д-ра А. Еткера п. н. „Добра господиня пече ...“ дістанете у всіх кольоніяльних крамницях, книгарнях і у заступників фірми Еткер. Ціна знижена 30 сотиків. Книжечка є неоцінена, бо дає багато приписів на печиво і т. д.

# ✝ Посмертні згадки.

### Д-Р МИХАЙЛО ЗАХІДНИЙ.

У Бережанах помер ненадійно в неділю 17. ц. м. відомий адвокат і громадянський діяч, б. старшина УГА. **д-р Михайло Західний** у 51 р. життя. Походив він з Бережанщини зі села Золота Слобода, де його батько був дяком. По скінченні студій осів у Бережанах, де працював в усіх культурно-освітніх установах міста і повіту. Кинувся теж до суспільно-громадянської праці і в 1928 р. увійшов до сойму як единий посол від Української Партії Праці, що орієнтувалась на Совітську Україну. Одначе М. Західний швидко розчарувався у своїх надіях, що на Сов. Україні твориться українська держава. Голод і масове винищування українського свідомого елементу большевиками довели до того, що УПП зліквідувалась і М. Західний відсунувся зовсім від активного політичного життя. В останніх роках виступав у низці політичних процесів у Бережанах та у Львові. В. Й. П.!

Алькоголізм стелить ліжко сухотам.

# З кіна.

### КІНО „АПОЛЬО“: „СТАВКА НА ЖИТТЯ“.

Кримінальна німецька фільма з добрим психольоґічним мотивом, починається як справжня сензаційна історія — трупом невідомого чоловіка перед домом симпатичного молодого адвоката. Ввесь час шукаємо винуватців і здається нам, що легко їх находимо між дієвими особами. Становище молодої гарної артистки звязане з цілим клубком інтриґ, виведених дискретно, серед сцен з деяким гумором і приємними кабаретовими сценками. Ця фільма відбиває дуже сильно від подібних американських сензацій, побудованих на грубих ефектах — вона збудована, як добра драматична песа, з дуже добрими артистами.



# Нові книжки й журнали.

### КНИЖКИ.

**Інж. А. Палій: ДО ЯКИХ ВИСЛІДІВ МОЖЕ ДОВЕСТИ „НАУКОВЕ“ ОРУДУВАННЯ СТАТИСТИКОЮ?** Накладом автора. Львів 1937. Стор. 32, 16°.

**Омелян Квіт: ШІСТЬ ВКАЗІВОК.** Оповідання. Бібліотечка для дітей „Моя книжечка“, ч. 1. Наклад „Нашого Приятеля“. Львів 1937. Стор. 31, 16°.

### ЖУРНАЛИ.

**ЖИТТЯ І ЗНАННЯ,** ч. 10 (121) за жовтень 1937. — Зміст: С. Орлюк: Ярослав Осмомисл (вірш, 1 обр.). — Василь Пачовський: Князь Ярослав Осмомисл (з приводу 750-ліття смерти, 1 мапа). — Ще дещо про розкопи у княжих столицях. — Михайло Грушевський: Княжа нарада в палаті Ярослава Осмомисла (з II. дії драматичних образків, п. з. „Ярослав Осмомисл“. — Місяць жовтень — місяць книги. — Ярослав Рудницький: Чому Ярослав галицький названий „Осмомислом“. — Відкриття і посвячення памятника Вікторові Матюкові в Карові (1 обр.). — Великі люди про книги. — Антін Лотоцький: Гарячка золота у країні „ловців голов“ (4 обр.). — О. І. Бочковський: Томаш Г. Масарик (з портр.). — Що робити, щоби нафтові лямпи добре світили. — Микола Вільшаницький: Що таке фільософія. — Іван Брик: Масарик і українські змагання (2 обр.). — Д.: Золота твердиня. — Евген Грицак: Памяті великого виховника і громадянина (з приводу 25-ліття смерти Григорія Цеглинського — з портр.). — ГГ.: Найстарше місто на світі. — Гр. Бобяк: Українська цитрина (кислиця звичайний — 1 обр.). — дв: Метеорольоґія й передкази погоди. — Б. Галайчук: Як московські большевики приготовляються до війни. — Микола Бажелук: Морозюк (1 обр.). — Роман Крохмалюк: Люїджі Ґальвані (1 портр. і 2 обр.). — Борис Кудрик: Короткий історичний огляд українських хорів у Галичині. — Петро Зленко: Газета. — Яр. Пастернак: Чорт у народніх віруваннях. — Юліян Я. Бабій: Відгуки Хмельниччини на Галицькім Підгірі (з минулого села Лдзяного, калуського повіту — з мапою). — Ярослав Булка: Дещо про фарбування та фарбарські матеріяли (3 обр.). — Володимир Савченко: Розподіл збройної сили великих держав Европи на суходолі на початку XX. віку. — Ті, що від нас відійшли (д-р Теофіл Окуневський, з порт.; Іванна Біберовичева, з порт.; Михайло Корчинський). — Бібліографія.

**НАША КУЛЬТУРА,** науково-літературний місячник. Варшава, р. III., ч. 8-9 (28-29) за серпень-вересень 1937. Зміст: Іван Огієнко: Світлій памяті Івана Липи. — Проф. д-р К. Студинський: Остап Нижанківський у моїх спогадах. — Ол. Чернова: Поетична творчість у Сов. Україні. — Іван Коровицький: Конкуренти почаївської друкарні. — Леонід Маслів: Любартів замок у Луцьку. — Л. Кобилянський: Українська музика. — Леонід Білецький: Олександер Колесса. — Світлій памяті Д. Огієнкової. — Рецензії й огляди. — Хроніка українського наукового й культурно-освітнього життя.

**УКРАЇНСЬКА МУЗИКА,** місячник. Львів, р. I., ч. 8. за жовтень 1937. Зміст: Д-р Ф. Стешко: З історії української музики XVII. ст. (Церковна музика в Галичині). — Г. Аншюц: Напрямки й можливості модерної музики. — Ев. Лиськова: Культура голосу в хорі. — Д-р Ф. Стешко: Бібліографія. — Хроніка. — Музичні події в світі.

**ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ,** ч. 20 (74) з 15. жовтня ц. р. Зміст: Праця в терені і живий звязок. — Тютюн у торговлі всі докладні інформації для тих, що торгують чи хочуть торгувати тютюном і тютюновими виробами, у звязку з новими приписами). — За організацію українського млинарства. — Нова небезпека (Проєкт закону про дипльомованих книговодів). — II. Бранжевий курс. — Перед великими змінами в промисловому праві. — „Сторінка Сільського Крамаря („Іде Перчик сливний“). — Різні вісти. — Податкові інформації. — Дописи. — Ринок і ціни. — Посмертна згадка про Михайла Корчинського. — Фейлетон Б. Манднюка „Польська енциклопедія реклями“.

**ВОГНІ,** ідеольоґічний журнал нового покоління — Львів, вересень-жовтень 1937. Р. VII. Ч. 9-10. Зміст: Поклик до всіх бувших членів УПУ. — Яр. Гладкий: Ідея Служби Батьківщини в У. П. — М. Ґ-ко: Враження з одної подорожі. — Т. Путник: Японія проти Росії. — Шерш: Ідеольоґічні змагання серед польської молоді. — Ст. Сніжик: „Терeновий спорт“. — Б. Л. Зенон: Роля психотехніки у професійному порадництві. — С. К.: Рільництво й майбутня війна. — ***: За властиві назви. — З нашого життя. — Від Адміністрації „Вогнів“.

**НА СЛІДІ,** журнал молоді. Львів, жовтень 1937. Р. II. Ч. 10.

**ТРИЗУБ,** тижневик. Париж, 10. жовтня 1937. Р. XIII. Ч. 39.

**КАМУНІКАТ Нр. 7 беларускага Народнага Аб'еднаньня.** Вільня, 1937. Стор. 16.

## Театри.

**Великий Театр:**

Вівторок 19.X. год. 7.30 веч. „Завтра неділя" песа Адлера і Перуца.

Середа 20. X. год. 7.30 веч. „Завтра неділя".

Четвер, 21. X. год. 7.30 веч. „Завтра неділя".

Пятниця, 22. X. год. 7.30 веч. Хор Дана.

**Театр Ріжнородностей:**

Вівторок, 19. X. з причини генеральної проби театр нечинний.

Середа 20. X. год. 7.30 веч. „Жабонька" ком. Г. Запольської.

Четвер 21.X. год. 7.30 веч. „Жабонька".

Пятниця 22.X. г. 7.30 веч. „Жабонька".

**Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:**

РОГАТИН:
19. X. Отаман Пісня.
20. X. Шелапут.
21. X. Довбуш.
З Рогатина іде театр до Бережан.

**Український Народній Театр ім. М. Садовського.**

СУДОВА ВИШНЯ:
19. X. Маруся Богуславка

СУДОВА ВИШНЯ:
20. X. Гейша.
21. X. Воскресення.
22. X. Жайворонок.
23. X. Гимн нужди.
24. X. Ніч під Івана Купала.

ГУСАКІВ:
25. X. Хмара.
26. X. Маруся Богуславка.
27. X. Гейша.
28. X. Воскресення.



## К І Н А.

АПОЛЬО: „Ставка на життя".
АТЛЯНТІК: „Плавке золото" з Ірвою Дунне і Доротою Лямур.
ВАНДА: „Тайна бригада", „Любовні несподіванки".
ҐРАЖИНА: „Шлях до Рю".
ЕВРОПА: „Пропащий овид".
КАСІНО: „Ескапада" з Марл. Дітріх.
КОПЕРНИК: „Знахор" на осн. повісти Доленґи-Мостовича.
МАРУСЕНЬКА: „Весельчак".
МЕТРО: „Під двома прапорами" і кольорові додатки.
МІРАЖ: „Маєрлінг".
МУЗА: „Місячна соната".
ПАКС: „Непереможний Біл".
ПАЛЯС: „Моя панна мама".
РАЙ: „Кішка".
РІЯЛЬТО: „Збунтована".
СВІТ: „Алярм у ночі", „Ню-Йорк-Сан Франціско".
СТИЛЕВЕ: „Малий чародій" і ревія.
ТОН: „Підводний човен ч. 9".
УТІХА: „Забуті лиця" і ревія.
ХИМЕРА: „Трувка".

**ФОТОПЛЯСТІКОН:**
(пл. Марійська 5).
„Вогези" панорама гарних гірських місцевостей.



## Р А Д І О.

**Вівторок, 19. жовтня 1937.**

БЕРЛІН 11.15 Веселі мельодії, 18.00, 19.00 Розр. музика, 20.00, 21.00 Давні улюблені мельодії, БІЛГОРОД 22.10 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 12.05, 21.10 Циг. музика, 17.40, 18.00 Оп. орх., 19.10 Сальонова музика, 20.10 Солісти, ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.25 Пісні й арії, 19.40, 20.00 „У віденськім ліску" веселі настроєві образки, солісти, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Розр. музика, 16.00 Фр. музика, КОШИЦІ 12.35 Орх. концерт, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО 17.15 Спів, 19.00, 21.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, ПРАГА 17.30 Соната ас-дур Бетовена на форт., 18.20 Концерт солістів, РАДІО ПАРІ 20.00, 20.45 Пісні, 20.10 Форт., РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт.

**Середа, 20. жовтня 1937.**

БЕРЛІН 1.15 Вес. мельодії, 17.00 Концерт солістів, 20.10 Розр. концерт, БІЛГОРОД 20.00 Форт., 20.30, 21.00 Гумор, 21.30 Нар. пісні, 22.00 Камер. музика, БЕРОМІНСТЕР 20.00, 21.00 „Почтиліон із Льонжімо" оп. Адама, БРНО 19.30, 20.00 „Подорож п. Бручека на місяць" оп. Яначека, БУДАПЕШТ 12.05 Форт. і скр., 19.00 Нар. пісні в супр. цит. орх., 21.50, 22.00 Концерт оп. орх., ВІДЕНЬ 10.10 Діти співають, 15.15 Для дітей, 17.25, 18.00 Марксові твори, солісти, 19.35, 20.00, 21.00 „Реквієм" Брамса, симф. орх., Рокита сопр., Швед барит., орг., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Муз. вечірка, 18.00 Баляди Шумана й ін. віддсп. Е. Піц барит. у супр. форт., КОШИЦІ 18.15 Легка музика, МІЛЯНО 17.40 Танкова муз., 19.40 Легка музика, 21.00, 22.00 „Маскота" оп. Одрана, ПРАГА 14.00 Пісні, 21.00 Шубертові пісні, 21.30 Квартет а-дур Шумана, 22.35 Форт., РАДІО ПАРІ 19.20 Гумор, 21.30, 22.00, 23.00 Концерт авторів і композиторів б. комбатантів, РИМ 17.15 Камер. концерт, 20.40, 21.00 Розр. муз., 21.50, 22.00 Віол. рецітал Лівія Боні.

**Вівторок, 19. жовтня 1937.**

6.15—8.00 Ран. авд. 11.15 Краківське весілля, авд. для дітей. 11.57 Сигнал часу, Полудн. денник, Волинька пісонька, 14.10 Верді: IV. дія з „Аіди", гр. пл., 14.55 Біржа, 15.00 „Ольбрахтові лицарі", Музика з пл., 15.25 Біжучі вістки з міста і провінції, 15.30 Госп. вістки, 15.45 Країна діточих літ, обр. із життя А. Міцкевича для старших дітей, 16.10 Фінанс.-госп. актуалії, 16.20 Сальон. квартет, 16.50, 19.50, 20.55 Гутірка, 17.00 Образки лісових Куяв, 17.15 Скрипка, форт., 17.50 Одяг звірят, 18.00, 18.50 Спорт. вістки, 18.10, Три знаки запиту 18.20 Нар. пісні у вик. В. Коритко в супроводі форт., 18.30, 18.55 Програма на завтра, 18.35 Для села: Садім овоч. дерева, Хліборобська скринька, 18.40 Ровером по Лібії, 19.00 Пулави — літер. сальон Чарториських, 19.40 Конкурсова авд., 20.00, 22.00 Посвячення катовицької радіостанції, 20.45 Веч. денник, 21.00 Концерт симф. орх., 22.05 Концерт малої орх., 22.50 Ост. вістки, 23.00 Концерт бажань.

**Середа, 20. жовтня 1937.**

6.15—8.00 Ранішня авдиція, 11.15 Для шкіл: „Як то було в льоном" казка М. Конопніцької; Нар. пісеньки, 11.40 Симф. марші, Е. Ґріґа, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розр. концерт мандолін, Гумор на селі та в місті, літер. авд., 13.45 Інформаційна газетка в українській мові, 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.55 Біржа, 15.00 „Ольбрахтові лицарі, Музика з пл., 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції, 15.30 Госп. вістки, 15.45 „Генрик Мортон Стенлі" авд. для молодших дітей, 16.00 Куток мови, 16.15 Із англ. музики, орх., 16.50, 19.50, 20.55 Гутірка, 17.00 Піхота на новочаснім полі бою, 17.15 „Осінню" концерт: хор, солісти, форт., 17.50 Що це таке мировий суд, 18.00, 18.50 Спортові вістки, 18.10 Органи сольо, гр. пл., 18.20 „Хвилиночку прошу зждати" ревія з муз., 18.30, 18.55 Програма на завтра, 18.35 Для села: Хліб. вістки, В пасіці перед зимою, 19.00 „Каяття моряка", фрагм. із повісти В. Карчевської, 19.20 Пісні Ол. Зажицького в супр. форт., 19.30 Сильветка нестора польських фільософів, 20.00 У погіднім настрою, Концерт орх.; у перерві в год. 20.20 Куток гумору, Лужицькі казки й оповідання, 20.45 Веч. денник, 21.00 Шопенівський концерт, 21.45 Поетична чвертьгодина, 22.00 Орх. концерт, 22.50 Ост. вістки, 23.00 Танкова музика.

### ЗВІДОМЛЕННЯ ЗІ ЗБІРКИ.

Старшина Кружка Рідної Школи ім. Б. Грінченка у Львові звідомляє, що з прилюдної збірки, яку уладжено 10. жовтня п. р. за дозволом Староства, зібрано квоту зол. 537 зол. 42 сот. По потручених видатках на шпильки і карточки в квоті зол. 15.20 збірка дала квоту 522 зол. 22 сот.

### ПОДЯКА.

Старшина почувається до милого обовязку щиро подякувати П. Т. Громадянству за цю вложену щедру жертву для бідної дітвори наших шкіл. Зокрема Старшина дякує всім Шановним працівникам наших Установ та Громадянам, що не жалували ні часу ні труду та занялися активно збіркою.

Дякуємо теж Установам, що дозволили побіч них переводити збірку. Перепрошуємо при цьому ті Установи, до яких ми звертались за дозволом на збірку, а вони на цю збірку побіч себе не дозволили, а також і тих громадян, що проти збірки мали свої застереження. Перепрошуємо теж нашу спортово-руханкову організацію „Луг" за те, що звернулися ми з проханням до Луговиків для збірки, в якій вони, на жаль, не могли взяти участи, бо мусіли йти на мячеві змагання.

Вкінці складаємо щиру подяку о. Теодорові Освойні зі Сєдиск п. Динів, який вложив на руки нашого голови даток у квоті зол. 25.— на цілі нашого Кружка.

**Старшина Кружка Р. Ш. ім. Б. Грінченка.**

## ОПОВІСТКИ.

**Високоповажані інж. Евстахій і Анна з Васильчишинів Микитки** зложили в канцелярії Повітового Кружка Рідної Школи в Стрию замість поздоровлень про своє вінчання на цілі Рідної Школи квоту 25 зол. За цей щедрий дар складає Старшина Кружка новоженцям щиру подяку. 1883

**Третій виказ жертв.** На будову „Українського Дому" в Устріках Дол. зложили від квітня 1937 до сьогодні в золотих: радник Е. Жарський Галич 25, О. С. К. Стрий 20, Д-р Панчишин Львів 20, Бібльос Львів 16, Д-р Сеньківські Солец 15, Українська Щадниця Перемишль 15, О. С. К. Збараж 12, Д-р Дурделло Львів 10, Д-р І. Блажкевич Дрогобич 10, Д-р Ст. Витвицький Дрогобич 10, О. С. К. Зборів 5, Борис Перемишль 5, Д-р В. Здебський Миколаїв 5, Відродження Львів 5, Д-р Парфанович 2.50, Волчук 2.50, Д-р Ванчицький Сянік 5, о. Колеса Сянік 1, Дм. Данилишин 1, Марія Стецура 1, В. Шуплат 1, о. Мигаль 1, Д-р Т. Білинський Збараж 4, Д-р К. Троян Ходорів 2, Д-р Шкварок Будзанів 1, Д-р Д-р Старух Перемишль 2, Д-р Бабій Турка 10. Досі вплинуло на цю ціль з краю зол. 790. П. Т. Жертводавцям складаємо сердечну подяку. Всіх громадян і всі українські установи, що дістали відозви, цеголки і пригадки, просимо ще раз гаряче відгукнутися на наш заклик і післати на цю пекучу потребу хочби невеликий даток на адресу: „Український Кооперативний Банк" Устріки Ustrzyki Dol. p. loco щад. кн. ч. 68, евент. решту цеголок звернути. Нехай загальна жура західніми окраїнами не буде голословна. — Комітет Будови „Українського Дому" в Устріках Долішніх.



За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.